

نۆغلیت
کچهی خویشہر

نۆقلیت
کچهی خویشہر

نیهاد جامی

وشہ

دەزگایەکى دۇزنانەۋانى سەرىيەخۇيىدە

لە بڵادوکراوه کانی

وشه

دەزگایدە کى رۆژنامەوانى سەرپەخۇيە
كتىبىي ژمارە ئۇ

- ناوى كتىب: كچەرى خوينەر
- نووسەر: نىھاد جامى
- بابەت: نۆۋەلىت
- نەخشەسازى: ئاراس ئەكىرەم
- چاپ: يەكەم - ھەولىت، ٢٠١٩
- تىراژ: ٧٥٠ دانە
- نرخ: دينار
- چاپخانە: چاپخانەي رۆزھەلات
- لە بېرىيە بەرايەتىي گشتىيى كتىبخانە گشتىيەكانى ھەرىمى
كوردىستان ژمارەسى سپاردنى () سالى ٢٠١٨ ئى پى
دراوه

ئەوه رېك وەك كارى هونه‌رى وايە، هونه‌رمەندىكى
شىّوه‌كار گەر تواناي گواستنەوهى بىنىنى
فۆتۆگرافيانە بەھىز بىت، ئىدى تابلو گەورەكانى
سەرنجى هەمۇوان پادەكىشىت و بە نرخى خەيالى
دەفرۆشىرىن، واز لەوه بىنە لە مالەكانمان ھېشتا
فيئرى ئەوه نەبووين تابلوى شىّوه‌كارى بکېپىن و
ديوارەكانمانى پى بېزاينىنەوه، من باسم لە مالى
بەرپرسى حزىھەكان، ئەو سىاسيييانە يە كە لە پە

بۇون بە وزىر و پەرلەمانتار و سەرۆكى رېخراوى
تۈزۈكى كۆمەلگە.

رەنگە ئاسان نەبىت لەو ئازاھىيە بازار
ھونەرمەندىك بە کارى ھونەرى دەربىكەۋىت، مەگەر
كەسىك لەپر لە ژيانى خۆى بىزار بىت، پۆستەرىك
لە چايخانەي نۇرسەران، لە حەوشى زانكۆ بلاۋ
بکاتەوە كە ھەفتەي داھاتوو پىشانگە يەكى
شىوهكارى دەكاتەوە بۇ رىسواكىدى دەسەلاتداران.

ئەو دەمە دەبىت ئارەزۇوكىدىن لە مەرگ.. وەك دوا
تابلوى خۆى سەير بکات، چونكە ھەر وزىر و
سەركىرىدەيەك لە تابلويەك بىرىتە مەرقى ئەودىيى
قات و پىياتەكەي، كە شەوان لە تەلەقىزىن و
پىيان راھاتووين، بۇ نموونە سەركىرىدە حىيىكى
ئىسلامى دوعا بخويىت لە چوار ژنهكەي
يەكىكىان تەلاق بىدات، تا بتوانى لەيلا سەباھى
بىزەر بکات بە ھاوسەرى خۆى، ياخۇ سەرۆكى
دەولەت لە فرۇكە يەكى تايىەتدا بىت، تەنیا خۆى
و فرۇكەوانەكە بن.. لە تەك چوار كچى ناسكى
كارمەندى فرۇكە كە.. كورسييەكانىشى كارتۇنى

دۆلارى بلۆك بىت، بۇ ئەوهى بىباته بانكىكى
ولاتىكى ئەروپى.

رەنگە ئەو شىوه‌كاره ژنه وھىزىك بىتتە
تابلوئىكى كە هاوسەرەكەي پىيى بلېت «تۆ كە
نتوانىت ژەمىك نان لەگەل من بخويت، چۆن
لە وەزارەت ئىمزا لەسەر پېۋپۇزەلى يەكسانى ژن
و پياو دەكەيت» رەنگە پىشانگايىكى شىوه‌كارى
لەو شىوه‌يە دەنگانەوەيەكى گەورەي بىتت،
تەلەقزىونى ئۆپۈزسىيون و ئەوانەي بە ئەھلى
دەركەوتۇون، پاپۇرت و بەرناમەي تايىھتى لەبارەوە
دروست بىلن، بەلام ئاخۇ بەر لە سوپانەوەي سال،
ھونەرمەندەكە بە پۈددۈرىكى ھاتوچۇ نامىت؟
پۈددۈرىك كە بەپېرسانى ئەم ولاتە دەستىكى
بىلايان ھېيە لەو سينارىيۇ دروستكراوانەدا.

ئىستە ئەو ژنەي رۇمانىتكى خەيالى نۇوسييە كە
پەرده لە بۇوي رۇشنبىران ھەلدىتەوە، چۆن
خەرىكى فرييودان و سىكىسىرىدىن، دەبىت ئەو
ژيانى چۆن بىت؟ ئاخۇ جارىكىتىر دەتوانىت بە
ئازادى خۇى لە شەقام پىاسە بىكات، بەتايىھت

ئەو دووهەم بۇزى لەسەرييەكە پىخراوى خانمان خۆپىشاندان رېك دەخەن، گوايىھ ئەو كتىبە بەر لە هەموو كەسىك سووكايدىيە بە ژنانى سەرىزى ئەم ولاتە، يۆيىھ ئىستە شەقامەكان جمهەيان دىت لە دەنگى ئەو ژنانەي كە بە دادگەيىكىدىنى نووسەرىك ۋاھىستان، ھىندەي داۋى حۆكمى لەسىدارەدانىشى دەكەن.

پىدەچىت ئەو كتىبە سەرەتايەك بىت بۇ هەلداڭەوهى نەيىنى شەوانى سىاسىيەكانىش، هەروەك مەھنازى مەلا عەزىز.. ئەو ژنەي سەرۆكى پىخراوى خانمان لە دىدارى كەنالىكى تەلەقىزىونى دويىنى شەو باسى كردووه «ھەر ھىندە ماوه بى ئابپۇويەك سېھىنى كتىبىك لەسەر تىكۈشەران و شۇپاشگىرانى ولاٰتىش بنووسىت».

ئەو لىدوانە لە بۆمبىيەك دەچىت كە داۋى كوشتنى كەسىكە، بەر لەوەي كتىبى دووهەمى بنووسىت، ئەو ترسىكى ئەو سىاسىيائىنەي كە ئابپۇوي ژيانى شەوانىيان بچىت، مەھناز كە پىدەچىت خۆى دەستىكى لەم چىرۆكە نەيىنەدا ھەبىت، كەسىك

دۆسیه‌ی سیاسییه‌کان و ئەو پىكەوە ھەلباتەوە، بەتايىت كە ئەو لەپر لە فەرمانبەرىيکى نۇورى مەلەفاتىيى سەرۆكایەتىي شارەوانىيەوە، كەس نەيزانى چىن تا سال دەسۈرپايدۇ .. زەۋى و خانوو و ئۆتۆمۆبىلى وەرگىرت، بە پلەي موقەدەميش خانەنشىن كرا.. تا كارى پىكخراوهى ئەنجام بىدات، كە حزب ئەو پىكخراوهى بە بودجه يەكى كراوه بۇ كردەوە .

كەس نەيدەزانى نۇوسەری پۇمانەكە لە چ شوينىكى ئەو ولاته خۆى شاردووەتەوە، تەنانەت كەس پۇوخسارىشى نېبىنىيۇو، جىڭە لە مەممۇدى قادىرى نەبىت لە سەرەلەدانى ئەو كىشىيە لەناو خۆپىشاندەران گۆتى «خانمانى دىز بە ناشىرىنى سوپاس بۇ يەكىدەنگى يەكسانىتان، دىارە ھەمۇو ئەوانەي لەو كتىبە بەناوى من نۇوسراون، لە مىشكى ھاوللاتىيەكى نەخۆشەوە تۆمار كراون». .

قادىرى بۇ ئەوهى خۆى وەك شاعيرىكى ئازادىخواز وەسف بىكات، داواى بەزەيى ئەوانى كرد كە پىويىستە بەھەمۇوان ئەو نۇوسەرە بىدۇزىنەوە و

بیخهینه نه خوشخانه ده رونییه وه، تا چاره سه ری
ده رونی بو بکریت، بتوانیت وه ک ئیوه ئازادی
پاسته قینه خوی بدؤزیت وه.

قادری له دریزه قسە کانیدا باسی له وهش کرد
له ژیانیدا ئهو خانمه یه کجار بیتیووه، ئه ویش
جاریک هاتووه دوو پرسیاری رۆژنامه وانی لیکردووه
له باره جیاوازییه ئه ده بیه کانی نیوان دادایزم و
سریالیزم.

ئوانه سه ره تای ئهو بیرۆکه یه بق من، تا بتوانم
فیلمیکی دیکومینتاری له سه رپوداوه کان دروست
بکەم، به لام بە بى بوونی نووسەری کتیبە کە
کاره کەم پى دروست نە دە کرا، بق دۆزینە وە
نووسەری کتیبە کە دە بولو پاسته خو باڭگە شە
بق فیلمە کە بکەم، تا ئە گەر كە سېك ھە وال و
سۆراخى ئە و زانى، بىگە یە نیتە لای نووسەرە کە.
به لام ماوه یە کى زۆر تىدە پە بری و هىچ شتىكەم
لە ھە والى ئە و نە دە زانى، بىئومىدىش دە بولوم
لە پرۇزە ھونە رىيە کەم، تاكە شت كە ئە نى جام
دابولو تۆمارى ۋىدىيى خۆپىشاندە ران بولو، لە گەل

لیدوانی ئەو نووسەر و هونەرمەندانەی لە رۆمانەکەدا
ناویان ھاتبۇو، بەلام بەبى بۇنى رۆماننۇوسەكە،
فیلمەکەی من ناتەواو دەردەچۇو.

خەریک بۇوم دەستم لە کارەکە ھەلّدەگرت،
خۆپىشاندان و دىدارەكانم وەك ئەرشىف دەپاراست،
کەوتىمە بىركرىنەوە لە فیلمىكى تىر لەبارەي ژن
و كتىب، كە بەھىچ جۆرىك نەچمەوە سەر ئەو
كارەي پېشتر، بۇيە بۇزىانە چەندان كاتژمىر لە
كتىباخانەي گشتى دەگەپامەوە سەر ئەو كتىباخانەي
كە ژن نووسىبۇوى، بەشى ھەرە نۇريان شىعر
بۇون، بەدەگەمن چىرۇك و رۆمان يا لىكۈلىنەوە
دەكەوتە بەردەستم، ئەو سەرنجانەي ھەمبۇو
لە ھۆلى كتىباخانەكە تۆمارم دەكىرد، كچىك لە
بەرامبەرم دانىشتبۇو، ھەلبەت درېڭىز مىزەكان
بە پانايى ھۆلەكە بۇو.. ئەوهى تىڭەيشتم تەنيا
ئەوبۇو خەریکى خويندنەوەي كتىبى «ژن و
سېڭس» بۇو.

كچىك تەمنى لەوە دەچۇو سى سال بىتىت، بەلام
شىوهى لەو كچانە نەدەچۇو كە بەدواي زانىارى

سیکسەوە بن، چونكە کراسیکى سەوزى توخى لەبردابۇو، دواتر زانىم تەنورەيەكى كلۇشى پەشى تا سەر پىلاوه كانى لەپىيە، لەچىكى پىرتەقالى قىزى داپقۇشىبۇو، ئەگەر بەرگى كتىبەكەيم نەبىنيا يە بېرىام وابۇو خەرىكى خويىندەوەي «شەوى ئىسراو مىعراج» بىيت، ياخۇ كتىبى «چىرۇكى پىغەمبەران» بخويىنىتەوە، هەستى دەكىد بەدەم تۆماركىدىنى سەرنجەكانم.. نىڭام دەچىتە سەر ئەو، كاتىك منىش سەرم دەختە سەر كاغەزەكان، ئەۋىش لىيم ورد دەبۈوهە، تا لەيەك ساتدا ھەردووكمان چاومان كەوتە سەر يەك، ئەو خەندەيەكى كرد و منىش بە كولىك تەريقبۇونەوە كەوتەم پىكەنин.

بە پىكەنینەوە سەرى داگىرت، كتىبەكەى خستە ناو جانتاكەى، كتىبىكى ترى بەدەستەوە بۇو، ئاڭام لېپۇو بىرىدەوە بۇ فەرمانبەرى كتىبخانەكە، كاتىك ئاپرى لەمن دايەوە، من لەۋى نەماپۇوم.. لەبر دەرگاكە ئەوم بىنى كە ئاپرەم لى دەداتەوە.

خۆم كرد بە باخە بچكولەكەى بەرددەمى كتىبخانەكەدا، ئەۋىش واى دەرخست لەژىر سىبەرى

دره ختیک ده و هستیت چاودیری هاتن پیاسه‌که
ده کات.. نه ده کرا لیی نه رومه پیشه‌وه، له کاتیکدا
هیچ هۆکاریکیش نه بیو بۆ قسە‌کردن، به لام ده کرا
بیانوویه‌ک بدۆزمەوه تا شتیکی له‌گه‌ل بلیم، ریک
ئه‌وه‌م کرد که له‌وساته خیزایه به میشکمدا هات.

من ده رهینه‌ری فیلم، خه‌ریکی فیلمیکی
به‌لگه‌نامه‌ییم له‌سەر زن و کتیب، ئه‌وه‌ی تیبینی
ده‌که‌م نوربەی زته‌کان خه‌ریکی نووسینی شیعرن،
که‌چى کتیبە‌که‌ی بەردەستی تو سەرنجی پاکیشام
که پیم وابیو تو کتیبی «یارانی ئەشكەوت»
بخوینیتەوه، ئه‌و بەدم خەندەیەکه‌وه باسى له‌وه
کرد، بۆ ئه‌و سەیرە هونه‌رمەندیک ئاوا به‌هۆی
پوشاكه‌وه حوكم له‌سەر ئاستی خویندنه‌وه برات.

سەرتایە‌کمان دۆزییە‌وه بۆ قسە‌کردن، که
ریگه‌کانی دوای ئه‌وه پەکم ناکه‌ویت، چونکه ئیسته
ده‌توانم له کافتریای ئه‌وبه‌ری شەقامە‌که بەبیانووی
قاوه‌یە‌که‌وه له‌گه‌لی دابنیشم، وەک ئه‌وه‌ی هەستی
بە پلانه‌که‌ی من کردبیت، نه‌یهیشت دەم بکەمە‌وه،
وتنی «بیبوره ئه‌وه پاسه‌که هات.. دەبیت من

برۆم» ئەوهى وت و ئىدى لەبەرچاوم ون بۇو.

رۆيشتنى كچەى ناو كتىباخانەكە، نەك تەنیا پلانى ئەو فيلمەيشى لى تىكدام، بەلکو ناچارى كردم بىر لە پەپۇزە سىيەم بکەمەوه، كەسىك هەستى بە نيازەكانى من بىردايە، دەيىووت «تۆ و فيلم دروستكردنىان نەوتۇوه، تەنیا قسەت هەيە، ناتوانى فيلم دروست بکەيت» راستىيەكەى خۇشمەندىكىجار گومانم لە تواناي خۇم دەكىد، كەچى دەنگىك لە ناخەمەوه، پىيى دەگوتىم تواناي دروستكردنى فيلمىكى گۈنگەم ھېيە، بەلام ئەو دەنگە كى بۇو ئاوا ھىزى پىددەبەخشىم؟ لە ناخى خۇم بۇو يا كەسىك بۇو وەك تارمايى بەسەرمەوه بۇو؟ خۇيىش نەمەذانى ئەوه دەنگى كىيە، راستىitan دەۋىت دەنگەكە ھىنەدە بە من نامۇ بۇو، ھەرگىز خاوهنى دەنگەكە پۇوخساريىكى نەبۇو بۇ ناسىنەوه.

ئىستە ئەوهى بۇ من گۈنگە بىركردنەوهىيە لە سىيەم فيلم، تكايە شۆخىم لەگەل مەكە، مەلى دۇو فيلمەكە تىرت زۆر جوان تەواو كرد، جا تۇرەمى

سییه‌مه . پیش ئهودی باس له فیلمی سییه‌م بکه‌م، خه‌یالم دهرواته سه‌ر فیلمیک که له ناوه‌پراستی هه‌شتاکانی سه‌دهی بیسته‌م بینیوومه، هه‌لله نه‌بم فیلمه‌که ئه‌کتاری سه‌ره‌کی ژنه ئه‌کتار ئورپنیلا موتی بwoo، فیلمه‌که‌یش به‌ناوی «سئ چیرۆک له ئیتالیا» بwoo، سیناریوی فیلمه‌که بربیتی بwoo له سئ کورته فیلم، هه‌ر فیلمیک پیوه‌ندی به فیلمی تره‌وه نه‌بwoo، به‌لام له کوتاییدا پووداویک دروست ده‌بwoo، هه‌موو ئه‌کتاره‌کانی هه‌رسئ فیلمه‌که‌ی کۆ ده‌کرده‌وه .

ده‌ی منیش ده‌توانم هه‌مان شت بکه‌م، فیلمی سییه‌مم کۆکردن‌وه‌ی هه‌ردoo فیلمه‌که‌ی تر بیت، به واتای دوو کاره‌کتاری سه‌ره‌کی هه‌بیت، يه‌که‌میان نووسه‌ری پۆمانه‌که‌یه، ئه‌ویتريش کچه‌ی له‌ناو کتیبخانه گشتییه‌که کتیبی «ژن و سییکس» ده‌خویندده‌وه، هه‌رچه‌نده هه‌ردoo کاره‌کتاره‌که تا ئیسته ونن، يه‌که‌میان ناوا له‌سه‌ر بەرگى پۆمانه‌که‌ی نووسراوه، ئه‌ویتريش خۆی کرد بە پاسه‌که‌دا و ون بwoo .

هەندىك جار پىويسىتە بى شەرم بىت، دەبۇو
بەدوايدا بچۈمىمايە بۆ ناو پاسەكە، بە ئاسانى
دەستبەردارى نەبوومايمە، ئىستە تاكە پىگايەك
لە بەرددەمى مندا بىت، تەننیا ئەوهىيە بۆۋانە لە¹
كتىخانە دابنىشىم، بەلكو پىكەوتى ئەو بىكەم،
بەدلۇيىسى ئەمجارە بىت بە ئاسانى دەستبەردارى
نابم، بەلام ئەوانە شىتىك نىن، ئەوه سى ھەفتەى
تەواو تىپەپىووه بەسەر دوا بىنىنى، لەوە دەچىت
لەو كچانە بىت سالى جارىك سەردىنى كتىخانە
بىكەت و خويىندەوهى كتىبىك تا سالىك باسى
بىكاتەوه .

لەبەرەركەي كتىخانەكە وەستاوم، بىست و يەك
بۆز بەر لە ئىستە ئەو لېرە بۇو، پلانەكەم بىر
دىتەوه كە نەمتوانى بەبيانوو قاوه خواردىنەوهىك
دابنىشىن، باشتىر وايە قاوهكەم بەتەننیا بخۆمەوه،
پەنگە هيىمن بىم و بتوانم باشتىر بەدواي پىگا
چارەيەكدا بگەرپىم .

ھەمان بىرۇكە لە تىپەپىن و پەپىنەوه بە
شەقامدا، ژنه بۆماننۇوسەكەم بىر دىننەتەوه، ئەو

له پیشەکى پۆمانەكەدا، نۇوسىيويەتى «كتىبىيڭ لە چاپخانە دەردەچىت و لهسەر شۆستەكان دادەنرىت، ئىدى شەقام لە نۇوسەرەكەى قەدەغە دەكىرت» خەيالىم بۇ ئەو وىنەيە دەچىت، دەبىنم گەيشتۈومەتە بەرەرگايى قاوهخانەكە، دەستم ناوه بە دەرگاكەوە تا لىيى بچەمە ئۇورەوە . قاوهخانەيەكى بچۈلە پىنج مىزى خېرى تىدایە، دوو خانم شوينەكە بەپىوه دەبەن، بە دەم خەندەوە قاوه لهسەر مىزەكان دادەنلىن، لهو ناچىت مىزىكى بەتاللەبىت، له سووجەكەدا كە مىزى پىنجەمى لىيە، دەستىك ئاماژەم بۇ دەكات كە بچىم لەۋى دابنىشىم، بەھۆى پۇوناڭى كىزى قاوهخانەكەوە، باش ناتوانم سىيمى ببىنم، كەچى واى دەردەخەم دەيناسىم و خەندەيەكى دروستكراو دەخەمە سەر لىيوم، بى هىچ تەماشاكردىنىك بەدەم سلاّوهوه لە كورسىيەكەى بەرانبەرى دادەنىشىم، ئىستە كە دەتوانم باشتىر ببىنم و سەربەرز بکەمەوە، ئەوبۇو كچە لەچكەسەرەكەى كتىبى «ژن و سىيكس» ئى دەخوينىدەوە . هىندهى نەمابۇو لە خۆشىيا باڭ بىرم و بفرم، له گەنجىكى ھەرزەكار دەچۈوم كە

یەکەمجار بىت كچىك لەگەلى بچىتە كافتيريا،
ھەلسامەوە دەستم بۇ تەوقەكردن درېز كرد، لىنى
پوانىم و بى ئەوهى ھەستىتەوە، گوتى «كچىك
كتىبى يارانى ئەشكەوت بخويىتەوە تەوقە
دەكات؟»

كچىك كتىبى ژن و سىيكس بخويىتەوە ... بىبورە
مەبەستەكەم بە ھەلە وەرمەگەرە، سى پەنجەى
بۇ تەوقەكردن خستە ناو دەستم، وەك ئەوهى
بىرسىت ون بىت دانىشتمەوە، بانگى فنجانىك
قاوهى ئىسپىرسۇ بۇ كىردى. بىدەنگىكە
ھەردووكمانى داگىر كرد، وەك ئەوهى نەزانىن لە
كويىوه دەست پى بکەين، دەستىك بە فنجانىكەوە
كەوتە نىوانمان، كچى كافتيرياكە فنجانەكەى
خستە بەرددەمم، لەگەل پەرداخىكى پلاستىك
كە تا نىوهى ئاوى تىكراپۇو، ژىرى فنجانەكەيش
نوقلىكى لەسەر بۇو.

ئەوه بىانوویەكى باش بۇو بۇ شكاندى بىدەنگى،
نوقلەكەم بۇ ئەو راگرت وتم «من راھاتلۇم ھەر
بەتاللى بىخۆمەوە» ئىمەش نوقلەكە دەخۋىن

تا وەک تۆ کەمیک شیرین بىن. پىكەنinizىك
ھەردووكمانى داگير كرد، ھەولماندا دەنگمان
دەرنەچىت، دەبۇو ھەرچۈنىك بىت ئەو پىكەنinizە
خنكاوه بە باسىكى تر بگۇرم.

سې ھەفتەي تەواوه لە كتىپخانەكە چاوهپىم
دەرىكەويت.. ھيوادارم قىسەكانم بە لاپىدا نەتابات،
من خەريكى فيلمىكى دىكۆمىننارىم.. دەكىرت
بەشىكىان لەسەر ئەو باپەتەي تۆ بىت كە شىعىر
ناخويىننەوە و بەلای كتىپى گىرپانەوە و باسى
فيكىيدا دەرۋىت، بەشەكى ترىشى لەبارەي
نووسەرى كتىپى ژن و سىكسە.

ھىمنىيەك كەوتە سەر پووخساري، چاوهكانى
لەسەر كاغەزى نوقلەكە ھەلگرت، بۇ تاوىك لېم
پاما، جا نووسەرى ئەو كتىپەت دەست دەكەويت؟
نا بىھىوا بۇومە لە ناسىنى. كەچى بۇ تاوىك بە
پرسىيارىك رايگرتم، پرسىيارىك ھەرگىز من بىرم
لىيى نەكىرىدبووهوه:

باشە ھەمووان بەدواي ئەو ژنهدا دەگەرىن، تۆش

دهتهویت بیکهیت به پالهوانی فیلمهکه، تا
بیناسن و به کوشتنی بدھیت؟ به پاستی من نزد
ساویلکانه سهیری ئەو باھەتم کردىبو. کى دەلیت
تۆ لەلایەن رېکخراوی خانمان پا نەسپېرداویت تا
ئەو زىنە بدوزىتەوە؟ ببۇورە كە وا دەلّىم، بەلام
خويىندنەوهى كىيىك بۆ من ماناي وا نىيە بىم
بە پالهوانى فیلمىك، بىرت نەچىت دەركەوتىنى
من لەسەر شاشە، قىسەكىرىن لە كىيىك لەبارەى
ژن و سىيكس، واتە تەياركىرىن بۆ فەلاقەكىرىن و
کووشتن.

نەمدەزانى چۆن سەر مىزەكە جىيىڭ.. هىننە
تەريق ببۇومەوە، چاوم دەگىرە كە مەوداي مىزەكە
و دەرگاكە چەندە، تا بىانوویەك بۆ رۇيىشتن
بدۇزمەوە، ھەموو گيانم شەلالى ئارەقىرىن بۇو،
لەپر بە ئاگا ھاتمەوە، كە چەندان مانگە بەھۆى
ئەو فیلمەوە ۋىيام لە خۆم تىكداواه، ئىستە
ھەرچۈنىك بىت دەبىت بگەمە ئەنجامىك، بەدواى
بىرۇكەى ھونەرى دەگەپام، لە پر وا ھاتە مىشكىم
پلانى دەرهىنانەكەم بگۇرم، ئىستە بەو بلىم

فیلمەکە چۆن دروست دەکەم.

دەکریت تۆ لەسەر كورسييەك بىت پشتت
لە كادير بىت، چاوهكانى بەشىوھىكى سەير
كرانەوە، بروڭانى بەرز بۇونەوە «كادير چىيە؟»
ببۇورە مەبەستم شاشەي كامىرايە، كەچى وەك
ئەوهى ئەو پىويىستى بە تىگەيشتن بىت لە
ھەموو وردهكارىيەكى كارەكەم، پرسى «ئەي ژنه
پۇماننۇوسىكە چى لى دەكەيت؟ خۇ ئەوت بۇ
نادۇزلىقە؟»

بەدواى ئەو پرسىيارە ھەستم كرد ئەو رازىيە بىيىت
بە پالەوانى فیلمەكەم، بەلام ئەوهى بۇ من سەير
بۇو پالەوانىك پۇوخساري دەرنەكەۋىت بۇ رازىيە
كارىكى وا ئەنجام بىدات؟ ئەو وەك دەستى ژنىك
ニشان دەدم كە كتىبەكەي دەنۈسىت، دواتر
كتىبەكەي بە تەنيشت فنجانىك قاوه و مۆمىكى كز
دەخەمە بۇو.. كەسىكىتىر قىسە بىكەت، پۇوخساري
لەناو تارىكى ون بىت و نەناسرىتەوە، گەر تۆ
كارەكەم لەگەل بىكەيت ئەوانە خەمى منن، دەزانم
چۆن چارەسەرى دەكەم.

تاویکی تر بىدەنگىيەك داگىرى كردىنەوه، فنجانەكەي بەرددەم بەتال بېبو، فنجانەكەي پاكىشايە پىش خۆي «دەلىي چى فنجانىكت بۇ بىرمەوه؟» ئىستە نا كاتىكى تر، ئىستە تەنبا بەلىئىم بىدرى، كارەكەم لەگەلدا ئەنجام بىدەيت.

ئەو كارەى تۆ دەستت داوهتى، چەندە بەگىنگى دەزانم.. هىيندەش كارىكى پىر مەترسىيە، تەنانەت خۇشت رووبەررووى سەركىشى دەكەيتەوه، جەڭ لەوه پىويستە لە داراشتنى پلانى كارەكە بەيەكەوه بىنۇوسىنەوه، گەرتۆ لەوهدا كىشەيەكت نېبىت، من ناتوانم كارىك بىكەم كە لە سەركەوتنى دلىنىا نەبىم.

ئەوه يەكەمجارە كەسىك بىيەۋىت سكىچى كارىكى دىكۈمىنتارى لەگەل من بىنۇوسىتەوه، بەلام لە راستىدا رازىيۇوم، چونكە ھەستم دەكرد كارەكە بەو شىيەيە تواناي ئەوهى ھەيە بەرەو ئاراستەيەكى درامى ھەلકشىت، بەتايىبەت كە دەمويىست لەپال دىكۈمىنتەكان ھىلىكى درامىشى تىيىدا دروست بىكەم. ھەردوولامان لەسەر ئەوه

پیکه‌وتین ههفتەی داهاتوو لە کتىخانەي گشتى يەكتىر بىينىن، گفتۇگۆي سىنارىۆكە بىكەين.

ههفتەيەكم لە بەردهمدا بۇو تا بتوانم هەمۇو گۇرانكارىيەكان لە سكىچى كارەكە ئەنجام بىدەم، دوو ژىن لە فيلمەكە دەبن بە كارەكتەر، يەكىكىان نووسەرى كتىبەكەيە، ئەويتريش خوینەرى كتىبەكەيە، كتىبى نەينىيەكان، سزاي نووسىن و خوينىدنهوهى مەرگە. لەو ساتە گەر تو خوینەرى پۇمان و بىنەرى فيلم بىت، زۇر بە ئاسانى فيلمەكەم بەرەو لاي خۆى پاتىدەكىشىت، لەو ساتە نووسىنەكانى لۆرانس و ئەو چەند فيلمە سينەمايىەت دىنىتەوه ياد كە لەبارەى ماركىز دى ساد دروست كراون، بەتايمەت فيلمى «پەمۇوچەكان» كە چۈن سزاي خوينىدنهوهى كتىبىيک مەرگە و نووسەرەكەيشى پۇوبەروو ئەشكەنچە و زىندان دەبىتەوه. لە كاتىكدا هەمۇ ئەوانەى لە كتىبەكەدا ھەن قەشەكانى كلىسا خۆيشيان پىادەي دەكەن، بە نموونە ئەو كچە منالكارەپىاويىكى ئائىنى دەيىكەت بە ھاوسمەرى

خۆی، لەوە دەچىت ئەو كتىبەي منىش فيلمى
لەسەر دروست دەكەم، ھەمان زىندهگى خۆى
بژىي، لە داھاتسوودا دوور نىيە لە برى فيلمى
دىكۆمىنتارى، پۇمانەكە وەك خۆى بىرىتە فيلمىكى
سىنەما يى .

سېيمى دوو ژن كە وىن يەكىكىان نووسەر و
ئەويىر خويىنەر، نابىيە خوشى كارەكە، ھىننەدەي
وەك ترس لە مىدىن ئەوان وىن، بەلام لە راستىدا
چىرۆكە راستەقىنەكە و مرۆفە بکۈزەكانى شەيداي
خويىن و سىكىن، بۇ خويان دەبنەوە بىنەرى
فيلمەكە .

پیشەگى
كتىبى ژن و
سيگس

ئەوه پياچونه‌وهى بە لاپەرە پەرشەكان، ئەوانەي
لە زەندا بىلاو بۇونەتەوه، كىتىبىك كۆيان دەكتەوه،
شەكەندى خەونى كچىكە، تىكشەكاندى جەستەيە
لە كەدارىكى خۆشەويىتىھە .. بۇ نىازخاراپى پىاو،
ئەوه دانپىدانانەكانى ژورى نۇوستىنە، ئەوانەي ھەرگىز
نەگوتaran و لەناو نۇوسىندا دەوتىن، دەرگاڭىزدەوهى
لەسەر كىتىخانەي ژيانى نۇوسەر و ھونەرمەندانى ئەو
ولاتە، لەپەرنىك چىرۇك دەرگا لە چىرۇكى تر
دەكەنھوھ، پياوېكى ئايىنى قىسەزان ھىمنانە دەدوىت،
تا سەرنجى ژنه‌كان بۇ خۆى پابكىشىت، بتوانىت
ژنىكىتىر بکاتە ھاوسەر، كە ژمارە لە چوار تىپەپى،
يەكىكىان بە بىانووئى نەخۆشى يان مەندالنەبۇون تەلاق
بىدات، سەرنجام ئەو وردە چىرۇكانەيش ھەروھك
چىرۇكە سەرەكىيەكان يەك وىنە بۇ من دروست
دەكەن، پىاو جەلە سىكىس ھىچىتىريان ناوىت،

بەلام کەسیان تەنانەت ئەو کاتانەی بەسەرمەوە
بۇون كە رەحھەتىش دەبۇون، قەت نەيانپرسى ئەو
زىنە چى دەۋىت؟.

سەرسامى من بە كىيىب و كاره ھونھەرەيىكەن دىنيايدىكى
پېلە شاعىرى و جوانىناسى لەلا دەخولقاندەم، ناسىنى
ئەوان دۆزىنەوە خۆم بۇو لەناو تابلوى يەكىيک لە
رۆمانىيىكدا ئەو عەشقە خەياللىيە ويسىتىيەتى من بىم
ئەو كچە، سەرەنjam شىعەر و تابلوڭان و ئىيىان كردىم،
منىيىك كە دەمويىست لە بەھاردا مۆسىقىقازەننىك بىباتە
سەيران، بەدەم سەيرىكىنى چاوهكائىم، كەمانەكەي
بىگىتە دەست و مۆسىقىقاي جوانىم بۇ بېزەنلىت، نەك
سى سىت بىرە دابنلىت و ورده ورده دەست بۇ لەشم
بەرىت.

ئاھىر كە دەستى دەبرد پەنجەكانى پەنجەي
مۆسىقىارىيىك نەبۇو، پەنجەي فەرماندەيەكى سەريازى
بۇو كە بەتۈرەيىوە زىيى مۆسىقىقاي دلەمى پادەكىشا
و دەيپەچەپاند. كاتىيىك پىياوهكائى خالىيان كردىمەوە
لە خۆم، بۇومە بۇونەورىيىك لە ئەزمۇونى ھەر
يەكىيکيان چاوهرپىي دۆزىنەوە ئەو پىياوه شاعىرە

بووم، سه‌ره‌نجام هه‌موویان یه‌ک شتیان ده‌ویست،
وهک من یه‌ک شتیان ده‌ویست، من ئه‌و عه‌شقه
خه‌یالیه‌م ده‌ویست، ئه‌وانیش جه‌سته‌میان ده‌ویست،
تا ئه‌و کاته‌ی لیم تیرده‌بیون.

وايان ده‌شکاندم ئیدى هەر يەكىكىان بەشىك لە¹
جواني تىّدا دەکۈوشتم، نووسەر و ھونەرمەندەكان
بۇون جوانيان لە مندا كۈشتى، سىياسىيە دىنييەكان
بۇون تۈوشى بى برواييان كىرمە، لە مندا خوداييان
كۈشتى، هه‌موویان پىكەوه لە زەنمدا تابلۆيەكىان
دروست دەكىد، تابلۆيەك بە قەبارەي گەورە پېپۇو
لە پىاوا.. منىش بە پۇوتى له‌نئوياندا بووم، لە
ھەر كۆلانى رەنگىكى تابلۆكەدا.. رەنگىكى پېتەقالى
دەبۇوه ماللى من، تا شەھوھتى ھونەرمەندىك
دەپژايە سەر رەنگەكە و پېتەقالى دەكىد بە²
پەنگىكى خۆلەمېشى، خۆم دەخالەتى شارۆچكەيەكى
پەنگىكى سوور دەكىد، كە لە شىۋەي گولىك بۇو،
لە فالانتايىن شاعيرىك دەيدا لە قىزم، ئىوارەي ھەمان
رۆز ھېندهى پۇوت كەدمەوه، تا پۇحىشىم بەدەستى
پۇوت بۇوه‌هوه، پەنگى سوورى ناو تابلۆكە بۇوبۇو بە

پنطیکی رهش.

ئەو تابلویه زادهی خەیال بwoo.. كەچى دەموىست
بە رەنگ بىكىشىم، نەبوونى تواناي نىگاركىشان
ھەولەكەمى پۈوج دەكردەوە، نەشىدەكرا وەك
كچىكى ترسنۇك رەفتار بىكم و خۆم بکۈزم، ئاخۇ
دەمتوانى بىدەنگ بىم، ئەو قۇناغەي ژيان بخەمە
ناو تارىكىيەوە؟ ئاخىر پاستە ئەو ھەموو داهىنەرە
درۆزنى راستىيەكانىان ۋاشكرا نەبىت، ھەروا ئەو
ۋىنە بالايم بۆ كچانى وەك من دروست بىكەن، كە
لە بنەپەتدا وىنەيەكى ساختەكارو درۆزنانەيە.

ئەو بىرۆكەيە بەرەو ناو نووسىينى بردىم، تا ئەو
چىرۆكە نەيتىيانە وەك بەلگەي ژيانى نووسەر و
ھونەرمەندى ئەو ولاتە بنووسىمە، چونكە دەزانم
خۆيان ئەو بويىرىيەيان نىيە .. لە دىمانەكاندا بچنە
سەر ئەو بەشە تارىك و شاراوهىيە ناو ژيانى
خۆيان، بؤيە لەبرى ئەوان ئەو ئەركەم گىرته ئەستو،
چىرۆكى ژيانى سىكىسىيامن نووسىيەوە، تا جەڭ لە
نووسىن و ھونەر، وىنەي واقىعىشيان بۆ جوانى و ۋەن
بىكەويىتە بەرچاوى ھەمووان. ھىچ گومانم لەوە نىيە

چنده ئەوان حەز بەو کاره ناكەن، تۆى خوینەريش سەرهەتا بە حەسرەتەوە دەخويىنىتەوە، دواتر توش دەكەويە گلەيى و بىپرات وايە نەدەبۇو كتىبى و بنووسىرىت، بەلام پىش ئەو قسانەت ئەوە بىنانە ئەو كتىبە پىيوىستىيە و هەرنېبىت با ژنەكەت يَا كچەكت وەك من فرييويان پى نەخوات. لىرەوە ئەو و چەند وشەيە وەك پىشەكىيەك دەرگا لە چەندان چىرۇكى نەينى شاراوه دەكاتەوە، بەلام ئەوە چىرۇكى خەياللى نىيە، هىندهى نووسەرەكەى چىرۇكە كانى ژيانى راستەقىنهى خۆى نووسىيۇوتەوە، نووسەرىك ناتوانى ناوى خۆيشى بخاتە سەر كتىبەكەى نەبادا لەسەر شەقام ژيانى لى تاڭ بىكەن، بە پەنجە ئامازەي بۇ بىكەن و بلىّن «ئەها ژنە قەھچەكە»

رېكخىستنەوەي سيناريۆ و پلانى كاره كە لە ئەنجامى گفتۇگۇي نىوانمان دەرگاي لەسەر نەينىيەكى نوئى كردىهو، نووسەرى كتىبەكە ونە، خوینەرەكە يىش ناكرىت ئاشكرا بىت، هەردووكىشيان ژىن، كەوايە دەكرىت وەك يەك كاره كتەر قسە لە دىكىيۆمىنتى پىاوهكان بىكەت.. بەدواي بلاوبۇونەوەي كتىبەكە،

چیزکی کچه خوینه‌رەکەیش وەک بەشیکی ناو
چیزکە کان نیشان بدریئن، ئىستە کیشەی پلانى
كارەکە تەواو بووبۇو.. تەنیا كاتى وىنەگرتەکەی
ماپۇو، لەگەل كۆمپانىيەكى بەرھەمەننائى فيلم و
كلىپ رېككەوتىن، گرىيەستىكمان ئىمزا كرد، نىوهى
پارەى گرىيەستەكم وەرگرت، بىيار بۇ لە شوقەكەم
دەست بکەين بە وىنەگرتىن.

رۆژانە ماوهىيەكى نۇر گفتۇگومان دەكىد، سەيرى ئەو
دىدارانەمان دەكىد كە لە ميانى خۆپىشاندانەكان
تۆمارم كردىبون، هەلچۇون و تۈرپبۇونەكانى من
بەشىۋەيەك بۇو كچەي خوینەرى كتىبەكە هيىندەى
لە سىمائى منى دەپوانى، هيىندە دىدارى گفتۇگۇ
تۆماركراوهەكان سەرنجى پا نەدەكىشا، هەر كاتىك
سەيرى تەلەقزىيەنەكەي دەكىد، پېكەننىيەكى ساختە،
نهىيەكى شاراوه لە چاوهەكانى بەدى دەكرا،
كامىراكەم لە سووجىكى ثۇورەكە دادەنا، لەناو
تارىكىيەكدا پۇوناكى دەكەوتە سەرژىتكە سىمائى
تارىك بۇو، پېشەكى كتىبەكەي دەخوينىدەوە، لەبرى
نووسەرى كتىبەكە باسى لەوە دەكىد.

چون ویستویه‌تی په‌ردہ له‌سهر ژیانی روشنبیران
هه‌لبدات‌وه، ئهو پیاوانه‌ی وەک رەمنى ولاٽ سه‌یرى
دەکردن، كەچى ئهوان سەرمایه نەبۇون، بەلکو
پېپۇون لە گىرى دەرۇونى، نۇوسىن بۆ ئهوان
شارىنە‌وهى قسە‌کردن بۇو، لهناو نويىندا نۇوسىن
دەمەر و قسە‌کردن زىندۇو دەبۇوه‌وه.

مەممۇودى قادرى شاعيرى ناسراوى ئىيمە كە وەک
ئازادىخوازى بىزۇتنە‌وهى راپهارايەتى ژنان، لهناو
خۆپىشاندەران بۇو، تەنیا خۆى دەيزانى سنورى
ئهو ئابپوچۇونە‌ي چەندە، ئهو شاعير نەبۇو لەو
كتىبەدا لە هيتلەرييک دەچىت، هىننە داگىركارە،
چىڭلە قسە‌کردىنىك دەبىنېت كە كەس ناتوانىت
بىرۇ بىكەت، شاعيرىيک هىننە بىمارىتت بۆ سىكىس.

كەچى كاتىيک لە پىزى خۆپىشاندەران بۇو، وىنە‌كانىم
تۆمار دەکرد.. ئهو لە وىنە‌ي باوكىيک قسە‌ي دەکرد،
دەيويىست تۈرەيى خۆپىشاندەران كەم بىكەت‌وه،
روشنبیران لە ساتى وادا نمۇونە‌ي بالاى كۆمەلگەن،
لە ئۇورى نۇوستنىش، ئهوان هەرچى لە نۇوسىن
دەۋايەتى دەكەن لە ژياندا ئهو وىنە‌يە بەرجەستە

دەکەن، کتىپىك ئاوا وەسفى زيانى رۆشنېير دەكت،
كە بۇھتە سەرچاوهى ئەو فيلمەي ئىمە.

رۆزىك بۇو سەخت شتەكان دەھاتتە دەست، گەرچى
دەمزانى پىۋەندى بە سەرەتاي كارەكەوە ھەيءە، لە
يەخچالەكە دوو پەرداخ شەربەت و چەند پارچە
كىكم دەرددەھىينا، دەمختە سەر مىزى ناندىنەكە..
لەۋى پشۇومان وەردەگرت و گفتۇگۈشمان لەبارەى
كارەكانى رۇڭى دوايى دەكرد. كەچى كە گويم لەو
دەگرت ھەستم دەكرد جۆرە عەشقىكى بۇ كارەكە لا
دروست بۇوه، لە من زياڭىر سوورە لەسەر ئەنجامدانى
فيلمەكە، رەنگە ھۆكارەكەيشى تەنبا ئەوه بىت
دلنىايە مەبەستم لە كارەكە تەنبا فيلمەكەيە، وەك
پياوانى ناو پۇمانەكە بە جەستەي رووت نايىيەن. ئەو
پۇزە كە مالئاوايى لېكىرمە لەبەرددەرگا وتى «ھەست
دەكەم ئىمە پۇرى ئەودىيۇر پۇمانەكە بەرجەستە
دەكەين» بە خەندەيەكەوە پىم وەت «نووسەرەكەيشى
ھەر ئەوهى ويستۇوه لە ناسىينى مەرۇف».

خانمی
ژوپری مدهفات
خوشگم نه برو

ئەو گەشتە تارىكە لەو پۆزەوە دەستى پىيىرىد، سەرەتا وەك راگەياندىنكار دەچۈومە شارەوانى، هەوالىم لى ئەردىھەگرتىن، تازە سەرەتاي كاركىرىنىم بۇو لە پاگەياندىن، لەگەل رۆزىنامەيەك پىككەوت بۇوم بە سىستىمى پادداشت كارىيان لەگەل بىكەم، لە ژۇورى مەلەفاتى سەرۆكايەتىي شارەوانى خانمىيىم ناسى ھىنىد مىھەربان رەفتاي لەگەل دەكىرىد، خىررا من وەك خوشكى گەورە خۆم سەيرىم كرد، پاستىيەكەي ئەو وەك خوشكىي گەورە كۆمەكى دەكىرىد، تەنانەت ئىواران پىككەوە سەردانى بىنكەي نووسەران و ھونەرمەندانمان دەكىرد، بە زۇر ناوى گەورەي ئەو بوارەي ناساندم، تا بىتوانم ديمانەيان لەگەلدا ساز بىكەم، ئەو وە سەرەتاي تىككەلبوونىتىك بۇو چەندە دەرگاى بۇ ناسىيىم دەكىرددوھ، ھىنىدەيش

ساویلکانه خۆم لەناو ئەو ناسینه فریوو دابوو،
 تا ئاستى ئەوهى بىرم چوبىوو هەريەك لەوان
 دەيويىست وەك دۆستى خۆى پاوم بکات، ھېشتا راۋ
 نەكراپووم، بەلام ئەو رۆزەي خانمى ئۇورى مەلهفات
 بەلىنى ئەوهى پىدام، بە سەلاح ياسىنى پۆماننۇسىم
 بناسىنیت، ئەوه تەنیا لە خەيال دەچوو، بتوان
 لە نزىكەوە پۆماننۇسىكى وا ناودار بناسم، ئەو
 پۆزەي بىياربىوو ئەو بىينىن، ھەردووكمان پىكەوە
 چۈوينە ئارايىشتىگا، وەك ئەوهى بق ئاھەنگ خۆمان
 بپازىننەوە، ئاوا دەركەوتبووين.

ئەوه سەرەتاي خەونىك بىوو، دواتر بە شكانى
 راستەقىنهى من تەواو بىوو، لەو گۈزەيە دەچووم،
 ئەوهى لە كەوتىخوارەوە تەواو نەشكام، ئەوه
 مەحموود قادرى شاشاعير وردۇخاشى كىرىم،
 ئىتر لە پىگەي ئەوانى خوارەوە وىستىم جوانى
 كۈژداو بىدۇزمەوە، ھەر ئەو پۆزگارە بىوو، تازە
 عەزىز ناسرى شانۆكار بق ماوهى سى مانگ
 لەسەريەك شانۇنامە سەركەوتۈوەكەي نمايش
 كىردىبوو، لەزىر ناوى «ھەتىيۇھەكانى سەرشەقام»

ئىدى تا ئەو كتىبەم نۇوسى من ديارترين نۇوسەر و ھونەرمەندانى ولاٽم ناسى، نىدېيان عاشق بۇون، پاستىر بلېم سوارم بۇون، كەچى دواي تىرىبۇون، وەك قادرى دەيپوت «ئىن پىيىستى بە پىاوىيىك نىيە دلى ھېبىت، ئىن پىيىستى بە كىرىكى بەھىزە» پىاو كە ئەو عەقلەي ھەبۇو ناتوانى تىيىبگەيەنىت، ئەو ھەموو درۆيە چىيە بەناوى شىعر، دنياى پى دەخەلەتىنى، بەلام ئەوان كە ھىننە بە نۇوسىنەكانيان دەنانزى، وەك ياسىن پىيى وتم «تو دەبىت شانازى بىكەيت لە كەمترىن ماوهدا توانيوتە دىدارى پۇزىنامەوانى لەگەل ناودارتىرىن رۆماننۇوس ئەنجام بىدەيت، ئەوانە لە سەرتادا دەبۇونە ھاندەر بە خۆمم دەوت، بۇ ئەوهى دەرىكەويت دەبىت راىى بىت قوريانى بىدەيت، تەنانەت شەۋىكىان كە ژنە شاعيرىك دەناسم، بۇ يەكەمجار ژنېك دەدۆزمەوه، بەھەموو ئەوانەمى مندا تىپەپىووه، مەستانە بەخۆمم دەوت «سېپىرمى باشتىرىن نۇوسەر و ھونەرمەندى ئەو ولاٽە لەناو مندا پۇزاوه». دواتر تىدەگەم ئەو خانمەي بە خوشكى گەورەي خۆمم دەزانى منى كردۇوھتە

قەھپە، لە بەرانبەردا خۆى لە زۆر پلە پى نزىك دەكتەوه، ئەوە هەر من نەبۇوم، تەنانەت چەندان كچى ترى بىرىبۇوه گەلەرى شىيەكارىك، تا پۇرتىتى رووتىيان بکات و سىككىيان لەگەل بکات.

خانمى ژۇرى مەلهفات لەو گەورەترە لەو كتىبە بە ناوهەيتانى چىرۇكەكانى تەواو بىيٽ، ئەو ئەگەر بە سيانەيەكى بۆمانى باسى بىكەيت، ھېشتا سينارىيۇ فىلمىكى تىيىدا دەمەتتىت، بۆيە واز لەو دىئنم خوا بىبەخشىت.

ھەموو ئەوانەي لەو كتىبەدا ناۋىيان ھاتوو، زۆر كەم باسيان لىّوھ كراوه، ئەوە لەو ديدار و ديمانانە زۆر بە پۈونى دەردەكەويىت، ھاوارى ئەوان لەسەر شتى ناو كتىبەكان نىيە، بەلکو ترسىيانە لەوەي ئەوانەي لەناو كتىبەكان نەنۇوسراون وەك ھەرپەشە ھەلگىراون.

ئەوە سەرەتاي نەيىنېيەكى گەورەي مەھناز عەزىزە كە بە مەھنازى مەلا عەزىز ناسراوه، بۆيە ئەو بە رىكخەرى خۆپىشاندەران دەركەوت، لە

لیدوانه‌کانیش وەک سەرۆکی بۆردی ناپەزایی خۆی دەناساند، کامیراکە گلۆز دەکەمە سەر دەستى چەی خوینه‌ر، کە لاپەپەی کتىبەکە دەباتە سەر ئەو بەشەی لەسەر مەهنازە، لەو بارەيەوە دەلیت، ئەوەی لە پۆمانەکە هاتووە .. ئەوەی لە دیمانەکان دەلیت بى ئابپوویەك سبەینى كتىبىك لەسەر تىكۈشەران و شۇرۇشكىرىانى ولاٽىش بنووسىت، دەرخەرى ئەو راستىيە كە مەهناز نەيىنى پۆست و پلە و پايەكانى ئاشكرا بىت، خەتە نەيىنېكەي و دۆستە مەكتەب سىاسىيەكەي و مىرەد گىل و حۆلەكەشى ئاشكرا بىت.

ئاشكرا بۇنى ئەو نەيىنې وەک زنجىرە ھەموويان بەيەكەوە بەستراونەتەوە، کە دەشىت پىوهندى بەو پۇوداوانەيشەوە ھەبىت کە سالانىك پىش ئىستە باس لەوە دەكرا، لە دواناوهندى سوارەخانى نمۇونەيى مامۆستاي ھونەر چەند كچىكى پازى كردووە بىيانباتەوە مالّەوە و وانەي ھونەريان لەوى پى بلېت، دواتر پۇرتىتى پۇوتى كىشاعون، تەنانەت ئەوە لە پىشانگەيەكدا بىنرا، سى كچ

بە رووتى باوهشيان بەيەكدا كردووە، پەنجەيان
خستووهتە دەمى يەكترهوە.

لە پۆرتەيىكى تردا كچىك لەناو گەلەرىيەكى
شىۋەكارى بەديار تابلوئىكى مۆدىلىيانى خۆى پووت
كردووهتەوە، وەك ئەو لەسەر كورسى دانىشتۇوە،
تا تەنيا وىنەي چاوه كانى نەكىشىن، بۆ ئەوهى
كەس نەيناسىتەوە، مەھناز كە دەستىكى لە
پشت ئەو پووداوانەيە، دەترسىت ھەممو ئەو
كارانەي بە ئاسانى ئاشكرا بن، لە ھەمموويشى
ئابىوبەر تر ئەو گىرته قىدىيۆيە خۆيەتى كە يەك
دەقىقەيە، لەگەل فەرماندەيەكى سوپا لە تۆپى
كۆمەلایەتى فەيسىبووك بلاو كرايەوە، بەدواى
كاتژمۇرىيەك قىدىيۆكە سرایەوە، ھەر ئەو شەوهېش
بەپرسى پەيجەكە بە خنكاوى لە مالەكەي خۆى
دۆزرايەوە.

ئەو ئەگەرچى لە كىتىبەكەدا راستەوخۇ ناوى
نەهاتسووە، بەلام ھەممو دەزانن فەرمانبەرەكەى
شارەوانى كە لەپر پۆست و پلە وەردەگرىت،
جىڭە لە مەھنازى مەلا عەزىز كەسى تر نەبووە،

بۆیه ترسى ئەو زنە لهودايە ئەگەر ناوى له
كتىبەكەدا بهاتايە، باشتىر بولى دواخستنى، واتە
له كتىبىيڭى تردا دەكريت بە پالەوانى سەرەكى،
ھەموو كاره قىزەونەكانى ئاشكرا دەبن، بۆيە ئەو
ترسە وايىرد له دووه مىن خۆپىشاندان كە ئىستە
سەيرى قىدىيۆكەرى دەكەين، بىشەرمانە دەلىت «بە
دلىيايى ولاتانى دراوسى لە پشت ئەو كتىبەوەن
تا فەرهەنگى كوردىيى بشىۋىن».

ھەردووكمان چەند جارىك ئەو قىدىيۆيە سەير
دەكەينەوە، دەيدەينە قاقايى پىكەنин، راستىيەكەى
جگە لە پىكەنин، شايىستەي هىچ شتىكى تر نىيە،
چونكە ئەوە ئەخلاقىكە لە ئاغا سىاسىيەكانىەوە
بۆيى ماوهتەوە.

بالندىمى مردى
له تابوتى
كتىبەكاندا

ئەدەبى پۆماننۇسىك پابەند بە ئاكارى كۆمەلایەتى،
سەركۈنە لادان لە نەرىتە ئەخلاقىيەكان دەكات،
ئەو پېوهىرى سەرەكى دەركەوتنى پۆمانەكانى
سەلاح ياسىنە، ئەو پۆماننۇسى هەر ھىننەدى
ھەوالى كىتىپىكى نويى بلاو دەبىتەوە، ھىشتا كتىپ
نەگەيشتۇوهتە كتىپفرۆشەكان تەواوى تىرازەكەى
فرۆشرابە، ئەو لە پشىلەيەك دەچىت خۆى
ناوەتەوە تا پارچە گوشتنەكە دەزىت، نەوسنانە
تا نەگاتە سەر ئىسقانەكە دەمى بە خوينى
ناسپىت، بىرم ناجىت كاتىك لە ئۆفىسەكەى
كاتى دىمانەمان دانا، بەشىوهيەك قسەى دەكىد
نەتەه توانى سەرسام نەبىت پىيى، ھىمنىيەك لەودا
ھەبۇو ھەستت دەكىد ھەموو شتىك لەودا دابەش
بووهتە سەر پۆحى كارەكتەرەكانى.

کاتیک دیمانه‌که بـلـاـو بـوـهـوـه پـیـوهـنـدـی پـیـوهـ کـرـدـمـ، بـهـشـیـوـهـیـکـ سـتـایـشـیـ کـرـدـمـ، لـهـ پـهـپـوـلـهـیـکـ دـهـچـوـومـ گـرـپـیـ گـرـتـبـیـتـ وـ لـهـنـاوـ ئـاـگـرـ بـفـرـیـتـ، دـواـ رـپـسـتـهـیـ ئـهـوـ بـوـوـ «ـگـهـرـ پـیـتـ خـوـشـبـیـتـ دـهـتـوـانـیـ ئـهـمـ ئـیـوارـهـیـ سـهـرـدـانـیـ ئـوـقـیـسـهـکـهـمـ بـکـهـیـتـ، تـهـوـاوـیـ پـوـمـانـهـکـانـیـ خـوـمـ بـهـدـیـارـیـ بـوـ دـانـاوـیـتـ»ـ جـاـ کـیـ هـیـهـ دـیـارـیـ وـاـ بـهـ نـرـخـ پـهـتـ بـکـاتـهـوـ؟ـ بـهـتـایـیـهـتـ کـهـسـیـکـیـ وـهـکـ منـ، لـهـ ژـیـانـمـ خـهـونـمـ بـیـنـیـ بـوـوـ، پـوـزـیـکـ پـوـمـانـیـکـیـ ئـهـوـ لـهـ کـتـیـخـانـهـکـهـمـ هـبـیـتـ، هـهـمـیـشـهـ دـهـچـوـومـ لـهـ کـتـیـخـانـهـیـ گـشـتـیـ رـوـمـانـیـکـیـ ئـهـوـمـ بـوـ هـهـفـتـهـیـهـکـ وـهـرـدـهـگـرـتـ، دـواـیـ خـوـینـدـنـهـوـ دـهـبـوـوـ بـیـگـهـرـیـنـمـهـوـ، کـهـچـیـ ئـیـسـتـهـ دـهـبـمـ بـهـ خـاوـهـنـیـ تـهـوـاوـیـ پـوـمـانـهـکـانـیـ.

نازانـمـ چـوـنـ خـیـراـ خـوـمـ گـهـیـانـدـهـ نـاوـ پـاسـهـکـهـ وـ گـهـرـامـهـوـ مـالـهـوـ، دـایـکـمـ خـوارـدـنـیـ ئـامـادـهـبـوـ هـهـرـ بـهـسـهـرـ مـهـنـجـهـلـهـکـهـوـ چـهـنـدـ يـاـپـرـاخـیـکـمـ خـوارـدـ، خـوـمـ کـرـدـ بـهـ حـهـمـامـهـکـهـداـ، نـهـبـادـاـ بـوـنـ ئـارـهـقـمـ لـىـ بـیـتـ، رـوـبـیـهـکـهـمـ لـهـخـوـمـ پـیـچـاـوـ هـاتـمـهـ دـهـرـهـوـ، دـایـکـمـ وـتـیـ «ـچـیـیـ دـهـلـیـیـ مـهـوـعـیدـیـ دـلـدـارـیـتـ هـهـیـ؟ـ»ـ.

به تریقانه‌وهوه باوهشم لىدا، جا دلدارى كەى
چىزى وا گەورەيە، گەورەترين رۆماننۇوس
كتىبەكانى خۆى بەديارى پېشكەشم دەكات، ئەوهەم
وت و چۈومە ژۇورەكەم، قىزم موجەفيھە كرد،
سى سەعاتىش يان كەمتر خەرىكى پۇوخسارم
بۈوم، دواتر قاتىكىم ھەبۈو وابزانم يەكەمجار بۇ
رۆزى لەدایكبوونم لەبەرم كردىبوو، ئەوه دواھەمین
جاربۈو لەبەرى بىكەم، عەترييکى كەمم لەخۆم دا،
تا بىشارمەوه كە دىدارەكەم زۆر بۇ گىرنگ بىت،
تەكسىيەكم گرت، خەيالىم لاي ئەو دىدارە بۈو،
كاتىك ستابىشىم دەكات چۆن وەلام بەدەمەوه، ئاخۇ
پىيىست دەكات ستايىشەكانى بە گىرنگ نەبىنەم،
لەو خەيالانە بۈوم، لە ئاوىينە شوفىرەكە بىنەم،
شوفىرى تاكسىيەكە زۆر بە قولى لېم ورد بۇوهتەوه،
كاتىك زانى منىش سەيرى دەكەم، بىدەنگىيەكەى
كۈوشىت «زۆر دلخۇش دىيارىت پۇلە، ئاگادارى
جوانىيەكەت بە، مالىت كاول نەكات» ئەوه تاكە
شتىك بۈو نە بىرم لىيى كردىوه، نە بۆم گىرنگ
بۈو، چۈنكە گەيشتىبۈومە بەر دەرگائى ئۆفىسى
رۆماننۇوسە ناسراوهەكە.

بەسەر پەيژەکان سەركەوت، سەرتىرەكەی پىشوانى لىكىرمۇم و كىرىمە ئۇورەوە، بەشىۋەيەك بەرەو پۇوى يەكتىر بۇونىھەوە كە شەرم نەبىت و ناسىن ھېبىت «لە راستىدا نەمدەزانى كچىكى گەنجى وەك تۆ پۆزىتامەنۇسىكى ھىنىدە بە توانا و وردېيىت» بە سوپاپاسىكى ئاسايى وەلام دايەوە، ئەو درىيەت بە قىسەكانى خۆيدا «بەم بۇنەيەوە پىمەخۇشبو توواوى پۆمانەكانى خۆمت بەديارى پىشكەش بىڭەم» زەرفىتكى گەورە دايە دەستم كتىيەكانى تىتابۇو، ئەوھە ئەو كاتە بۇو كە ئۇورەكەيم بەجى دەھىش ۹ ئەو ئۇورە دواھەمىن جاربۇو وەك پۆزىتامەنۇن لىيى دەھاتىمە ئۇورەوە.

نەمدەويىست بگەرپىمەوە مالۇوە، چونكە كاتى ئەوھەم نەبۇو وەلامى پرسىيارەكانى دايىكم بەدمەوە كە چىم كرد و رۆزەكە چۆن بۇو؟ ئاخىر چۆن دەكرا پىيى بلېم كەوتۈومەتە جوامىرى و ئەوينى ناسراواتلىن پۆماننۇوس، دەمزانى ھەر بۇ خۆشى چەمۆلەيەكى لىيم دەنا و دەيىووت «دانىشە سەرتتاشن، ئەوھە لە كۈئ دىتە خوازبىننى تۆ» سىمام ھىنىدە

گه شایه‌وه گه يشتبوومه به ردهم پارکه بچکوله‌که‌ی
به رده‌رگای کتیبانه‌ی گشتی، ده‌رفه‌تم هینا
که میک له‌وه دانیشم، له‌سهر کورسییه‌کی دریز
که وه‌ک نه‌ریت له پارکه‌کان دانراوه، زه‌رفه‌که
و جانتاکه‌م له ته‌نیشت خوم دانا، که میک بیرم
له دیداره‌که کردنه‌وه، ئه‌و ساتانه‌م بیر ده‌هاته‌وه،
چون به قوولی سه‌یری چاوه‌کانمی ده‌کرد، کاتیک
قسه‌ی بق ده‌کردم، زه‌رفه‌که‌م گرته باوه‌شم، بونی
دانیشتنی ثووره‌که‌ی گرتبوو.

به ترسه‌وه یان وه‌ک ئه‌وه‌ی هیشتا باوکم نه‌مردبوو..
کاتیک بولبوبولیکی بق هینامه‌وه ماله‌وه خستبوویه
زه‌رفیکه‌وه، دوو کونی بچکوله‌ی هینده‌ی نوکی
ده‌رزیه‌ک بق هه‌ناسه‌دان تیدا کردبووه‌وه، زه‌رفی
كتیبه‌که‌م وه‌ک زه‌رفی بولبوبوله‌که‌ی مندالی بینی،
دوو به‌نرخترین دیاری بون بق من، هیچ کاتیک
بیرم بق ئه‌وه نه‌چوو ئه‌و دوو زه‌رفه ده‌بنه
دوو تابووت، بولبوبوله‌که‌م دوای سئ رفڈ مرد،
خستمه‌وه هه‌مان زه‌رف و خستمه ژیر باخه‌که‌ی
حه‌وشه، له‌ژیر دره‌ختی پرته‌قاله‌که ناشتم.

که سەلاح یاسین لای من مرد، زەرفەکەم لهناو
قوتووی بچووکى دۆلابەکەم دەرهىندا، چىتر بۇنى
ئەو دىدارەرى لى نەدەھات، بەلكو بۇنسارىيەكى
شەھوەتى لى دەھات، لە بۇنى ماسىيەكى مردووی
ناو حەوزىيەك دەچوو، تەواوى پۇمانەكانىم خستە
ناوى، خستمە تەنەكەھى خۆلەكەھەو.

لەو ساتەوھ ئەو لە مندا بەيەكجارى مرد،
ئىستە لەپىسى ئەو كتىيەوە دەينووسىمەوە، لە
پاستىدا يادەوەرى ناگىزىمەوە، ھىندەى خراپىيەكانى
مردوویەك دەگىزىمەوە، ئەدەبەكەى شتىك نەبۇو
جىگە لە دەمامكىيەكى درۆزىن بۇ مەيلە سىكىسىيەكانى.

زەرفى كتىيەكەم دەكردەوە .. پۇمانەكان لىيم
دەبۇونە پۆلە بالىندەيەكى نۇوستۇ كە چاوهپوان
بۇون بىيانبەمەوە مالەوە، بىيانخەمە قەفسى
كتىيغانەكەوە، لە بۇولبۇولەكەى باوکم دەچوو،
گەرچى سەلاح یاسين گۈۋى خواردۇوھ بېيت بە
تاكە پىلاۋىيەكى باوکم، باوکم لەسەرەمەرگدا لەبرى
شايەتومان ناوى دايىكمى دەھىندا و غەزەلى بۆ ئەو
گوت تا گىانى دەرچوو، بەلام چونكە ئەو كاتە

عاشقبووم وامدهزانى منيش وەك دايكم پياوييکى
عاشقم دۆزىيۇوه تەوه .

سەرى زەرفەكەم دەپىچايمەوه، پاركەكەم
جىدەھېشىت، خۆم دەكرد بە ناو پاسى گەپەك،
ھېنەدە پەلەم بۇو.. كولانىك پىش گەيشتنە مالى
خۆمان دابەزىم، خۆم كرد بەمالەوه، خوا كردى
دaiكم لەگەل ژنه دراوسىيەك لە مالەوه سەيرى
درامايهكى توركى خراپيان دەكرد، خۆ كات و ساتى
نىيە دراماى توركى، دواى سلالو خۆم گەياندە
ژۈورەكەم و زەرفە بالىندە رۆمانەكەم كردهوه،
خەريكى سەيرىكىن بەرگى كتىبەكان بۇوم لەپر
لە نىوانى دوو كتىب كاغەزىك دانرابۇو، كەوتىم
خويىندەوهى، باوهەپ نەدەكرد بۇ من نۇوسىرابىت،
بەلام كە ئەو هەموو ئەوين و عەشقەي بۇ
خستبۇومە پۇو، تۇوشى سەرسامى كردم، بەر لە
كۆتايى نامەكە نۇوسىبۇوى، گەر ئەوينى ئەوم
قەبۇول بىيت، ئەوە ژمارەي تەلەفۇنەكەيەتى خىرا
تەلەفۇنى بۇ بکەم. تۆش بۇويتايە لە شويىنى
من هەر واتىدەكىرد. ئىدى لەگەل يەكەم زەنگى

تەلەفۇن بۇوم بە كەپلى سەلاح ياسىن.

پىلى كامىراكە تەواو دەبىت، تا پىلەكە شەحن دەكەينەوە، خۆشمان پشۇويك وەردەگرىن، بۇ ئەوهى بىزانىن چۈن قسە لەو بەشەي كتىبەكە دەكەين، ئىمە تاوىك لە پىوهندى ئەو دووانە پادەمىننىن كە چۈن مەنداڭى و گەنجى بۇونەتە بولبۇول و كتىب، ئەو دوو پىاوه دىز بەيەكە باوک و دۆست چۈن كۆبۈونەتەوە لەناو ئەودا، كاتىك دەست دەكەينەوە بە وىنەگرتىن، بەشى دىدارى و پىوهندىيە سىكسىيەكە دوا دەخەين بۇ كاتىكى تر، تەنبا لەسەر ئەوهى خويىندىمانەوە هەلۋەستە دەكەين.

بۆيە كچەي خويىنەر كە كارەكتەرى سەرەكى فيلمەكەيە، بى ئەوهى پۇوخساري دەربەكەۋىت، هەلۋەستە لەسەر دەمامكى نۇوسىن دەكات، دەمامكى نۇوسىن فىللىكە لە خويىنەر تا سەرنجيان بۇ خۆى رابكىشىت، دەنا نۇوسەرەكە عاشقبۇونىش وەك دەمامك بۇ زىيان دەخاتە پۇو، ئەو جىگە لە مرۆقىيىكى لادەرى سىكسى شۇناسىيىكى ترى نىيە،

بۆ تاویک لە پشت کامیراکه‌وه، چاوه‌کانم پر
دەبن لە فرمیسک، کچه‌ی خوینه‌ر دەوهستیت..
داوا دەکات ئەمرۆتا ئىرە بەس بیت، کاتیک
پرسیاری فرمیسکەکانم دەکات، بەدم گۆپینی
میمۆری کامیراکه‌وه پیی دەلیم.. کچه خۆی
بالنده کوژراوه‌که‌ی ناو زەرفەکه‌ی مەندالیه، تەنیا
بەریگایه کە رزگاری دەبیت، کەسیک سەری زەرفەکە
بکات‌وه، پیش ئەوهی ئاسمانی لى زەوت بکریت.

کچه‌ی خوینه‌ر بە ئەسپایی و خەمگینی دەپرسیت
«بەلام ئەوه چۆن؟» ئەو هەموو ژیانی ویستویه‌تى
عاشقانه بژى، لە ناسینى پیاوه‌کانیش ویستویه‌تى
ئەو پیاوه بىۋىتىتەوه كە ھەرگىز نەيدۇزىه‌وه،
ئىستە پیۆيىستە ئەو پیاوه ئەو بىۋىتىتەوه، كە
خونه‌کەی بىننیتە دى.

کچه بى بىرکىرنەوه باس لە پیاوى كورد دەکات،
كە چ پیاوايك ژنیکى وا دەکات بە ھاوسەری خۆى،
بەر لەو چەندان پیوه‌ندى سىكىسى و دلدارى
ھەبوبىت؟

ئەو پرسىارىك بۇو بۇ چارەنۇسى نادىار،
كەچى من دەمۇيىست ئەو پىاوه بىم، بى گۈيدانە
پابىردوو، خەونى خۆم و ژىيىك بىنەمە دى، بى
ئەوەي بۇوخسارييم بۇ گىنگ بىت، بەھىمنى وتم
«ئەو پىاوه منم، بەلام سەختە دۆزىنەوەي ژىنەي
پۆماننۇوس»

قاوهیه‌کی تاڭ
بۇ دنیاچیه‌کی
تاریخ

رۆحەم بەشیوه‌یەک ھەلا ھەلا کرابوو، ھەمیشە
ھەستیّک بیرینەکانمی دەبردەوە لای شیعرەکانی
قادری، ئەو شاعیرە چەندە ناویانگى گەورە بۇو،
ھیندەش لە شیعردا بیرینەکانی خۆی دەنۇوسى، من
کە ناسراوترین پۆماننۇوس پاوى كىرمەم، زۆريتىش
داوى بۇ نامەوە، بەلەم ورده ورده لە مەبەستەكان
دەگەيشتم و دەمتوانى خۆميان لى دەرباز بىڭەم،
لە مندالىيەوە خەون بە ژيانىك دەبىنم، مالىكى
بچۈلەم ھەبىت، شاعيرانە لەگەل خۇشەويىستەكەم
بىزىم، كچىكەم ھەبىت ناوى بنىم باران.

ئەو خەونە لە يەكەم ھەنگاوى كەوت، نا ئەوە
كەوتنى خەون نەبۇو، كەوتنى پياوىك بۇو،
بەلەم ئەو منى خست، ئەو بیرینە وايىرد زىاتر
سەرگەرمى خوینىدەوە بىم، تا بتوانم لە دارپشتەوە

پرسیاره ئەدەبىيەكان تواناي خۆم بىسەلمىن،
 هەر لەو پۇزگارەدا بۇو كەوتىم خويىندىنەوهى
 پۇمانى «پىرەمېرىد و دەريا»ى ھەممەنگوای، من
 ھەرچىم بىسەرەتتىت، لەو تىكشاكاوتر نىم، ئەو
 پىرەمېرىدە ناو پۇمانەكە بەسەرى دىت، سەرەنjam
 وەك پالّەوانى خەونەكانى دەردەكەۋىتەوه، ئەو
 ھىزىكى نىرى پى بەخشىم، نەك تەنبا لە
 گەيشتن بە خەونەكەم، بەلکو لەو دىپەرى كە لەو
 ساتەوختە بۇ من ھىزىكى گەورەبۇو كە دەلىت
 «مرۆف دەدۇپىت، بەلام ناكەۋىت».

بۇ ھەلسانەوه و گەيشتن بە خەون.. شىعر و
 خەون وەك يەك بۇون، سەربارى سەرسامىم بە
 شىعرەكانى قادرى، بەلام ديمانەيەكى كورتى چەند
 پرسىارييم لەگەلى ئەنجامدابۇو، ئەو سەرەتتاي
 ناسىنىك بۇو بۇ ئىمە، ئىوارەيەكىان لە كۆپىكدا
 يەكتريمان بىنى، بەدەست ئاماژەي بۇ كىرم كە
 بچم لاي ئەو دابىشىم، ئەو بۇ من خۆى شىعر بۇو،
 نەخوازەلا بەدەم سلاؤكىرىدىم بە پۆستەرە شىعىيەك
 وەلامى دامەوه، كە سوور ھەلگەپام، نەيەيشت دەم

بکه‌مهوه و تى «كه کۆپه‌كه تەواو بwoo گهر پىت
خۆش بىت دەچىنە كافىيەك قاوهەيەك پىكەوه
دەخوينەوه» ويستم پىيى بلېم قوريانات بىم ئەمر
دەكەيت، بەلام وام نەگوت.. بى ئەوهى سەيرى
بکەم وتم زۇرياشە منىش پىمخۇشە.

نازانىم چۆن کۆپه‌كه تەواو بwoo، پىكەوه هاتىنە
دەرەوه، تا ھۆلەكەمان جىھىشت چەندان كەس
داوايان لىنى دەكرد وىنەى لەگەل بىرىن، ئەويش بە
داواى يارمەتى لە من كارەكەي ئەنجام دەدا، لە
دللى خۆم دەمۈوت واي ئەو تەنبا شىعە نانووسىت،
خۆيشى شاعيرانە رەفتار دەكەت، من بە قاچ بەسەر
شەقام نەدەرپۇشىتم، بە باللى شىعە كانى بەسەر
شەقامدا دەفرىيم، هەر دەلىنى دوو عاشقەكەي ناو
تابلوڭانى شاگال بۈوىن، بەسەر شارەكان ئەفپىن،
حەزم دەكرد بمباتە ئاسمان نەك كافى، ئاخىر
ھەموو شتىك لەگەل ئەو خەيال بwoo، تەنانەت لە
بەردەمى فنجانى قاوهەكان دانىشتبۈوين، باسى لە
شىعەبۈونى من دەكرد، كچىك وەك پەپوولەيەك
دىت، پىنچ پرسىيارى لەبارە شىعر لىنى دەكەت،

خیرا بۆ ناو باخه کان دەفریتەوە .

قادری تاکه پیاو بwoo بئى سەلمىنەوە و ترس داواى
پیوهندى لىکردم، دەببۇو بلېم بىرى لى دەكەمەوە،
ئەو لە شوینى من گوتى بىرى لى مەكەوە، تا
تۆ بىر دەكەيتەوە ئەو شاعيرە دەمرىت، وتم
نابىمە هۆى مەرگى گەورە ترین شاعير. وتنى كەوايە
بىه خۆشەویستم .. چىتر پىم مەلى مامۆستا بە
مەحموودى خۇت ناوم بەرە . واي چ بويىرىيەكى
پیویست بwoo، بەلام ئىدى بپىارم دا بويىر بم و وتم
«كات بۆ من درەنگە دەبىت بگەپىمەوە مالەوە».

خۆم بە پۆستەرە شىعرىيەكى ئەو هاتە بەرچاو،
بىباكانە لە كافى و باخه کان لەگەللى دادەنىشتەم،
چەند جارييکىش چوومە سەردانى بۆ رىكخراوى
نووسەرانى يەكگرتۇو، كە ئەو سەرۆكى رىكخراوەكە
بwoo، رۆزانە نامە شىعرىيەكانى خۆى بۆ دەناردم،
تەنانەت لە گەقتوگۆيەكى تەلەقزىيونى ناپاستەوخۇ
باسى پیوهندىيەكەمانى كرد، ئەوھە وايىرد ھىچ
گومانىكەم نەبىت لە خۆشەویستىيەكەمان . ئەو
داوايەي ھەميشە لىيى دەكردم كە پىكەوە پچىنە

تورکیا، ههفتەیەک خۆشترين رۆژانی عەشق بەسەر بەرين، چىتىر پەتى نەكەمەوە، چونكە قىسىمەيەك كە بەمنى وت لە دىدارە تەلەقزىيونىيەكە يىش ھەر واي وت «چاوهپوانى شەش مانگى داھاتتوو دەكەم تا ئەنجامى خەلاتى دوبىەى دەردەچىت، دلىن iam ئەمسال دەبىبەمەوە، بەم بۇنەيەوە خۆشەويستەكەم دەكەم بە بۇوكى ۋيانم». .

يەكەمجارىبوو لە ۋيانمدا سوارى فرۆكە بىم، بەتەنىشت مەحموود قادرى خۆشەويستم دانىشتووم، وەك چۆن بۆئە سەفەرە يەكەمجار بۇو.. لەگەل دايىم درۆ بکەم، درۆيەك خوشكە پۆحىيەكە شارەوانى بۆى دۆزىمەوە، سيناريۆيەكمان پېكىست، هاتە مالّمان گوايە بۇۋىنامە ھەردووكمانى ھەلبىزاردووھ بۆ سەفەرى كۆنگەرى نووسەران لە ئەستەنبول، ئەوەش دەرفەت و خەونىيکى گەورەيە، دايىم چونكە ھەرگىز درۆي لىيم نەبىنېبۇو، كاتىك دلىنياش بۇ ژنېك ھاپىيە سەفەرەكەم، ئىدى بازى بۇو.

لە فرۆكەخانە دابەزىن، دوو جانتامان پى بۇو، لە خالى پېشىنەن فرۆكەخانە سەيرى پاسپۇرتەكانيان

کردین، وەرمانگرتەوە، لەولاتر چاوهپى
جانتاکانمان کرد، خستمانە ناو تەكسىيەك، بۇ
من ھەموو شتىك خەون بۇو، شار و شەقام و
باخ و مرۆڤەكانىش، لە پىش ئوتىلىك دابەزىن و
ژورىيكمان وەرگرت.

من و شاعيرى خەون لە ژورىك بۇوين، جانتاكانمان
دانا، بەتوندى گىتمىيە باوهشى و بۇنى قىزى
دەكرىم، دەستەكانمى گىرت گوتى «لە هىچ شتىك
مەترسە ئىدى بۇ ھەمېشە تۆ ھى منىت، لەمپۇوه
تۆ ھاوسەرى منىت، كە گەپايىنەو دىمە لاي دايكت
بۇ خوانىيەننەت». دەبۇو ئىتىر بويىر بىم.. چاوهكانم
داخست و وتم «مەحەممەودى من ماجىمكە» ھەستم
بە ھەناسەي شىعر دەكرد لەسەر گۈنام، بۇنى
پەپى گۈل لە لېۋەكانم دەھات، لېئوم بۇوبۇو بە
گۈلىكى پەمەيى باخ، پەپوولەي شىعر بەسەرىيەھو
نېشتىبۇوهو، دەستىم دەگرت و دەمختە سەر
مەمكەكانم، ئەويش دوگەمەي كراسەكەمى دەكردەوە،
لىزانانە دەستى دەبرىدە سەر سەتىانەكەم، بە
ئەسپايدى پالى دەخستم و دەمتى دەنا بە درزى

مه‌مکه‌کانمه‌وه، ئاسكىكىم لە نىوانى مە‌مکه‌كانى خۆم دەبىنى، دەمى نابووه سەرسىنەم، جله‌كانى فرىز دەدا لەپر خۆم بەپوتى دەبىنى، جله‌كانى خۆشى داده‌كەند، پەنجەي قاچە‌كانمى ئەملى، بەرهو پانه‌كانم هەلەشكشا، سەرى لەناو لەشمدا پر دەبوو لە بۇنى شەھوھتى زنانە .. زمانى شىعري ئەو دەچۈوه قوللايى گيانمه‌وه، لەوه دەچۈوه زمانى بەناو ژنېتىم بىگىرىت، ئاكىرىكى واي تىئدا كربوومەوه، ئىدى بەرگەي هيچم نەدەگرت، پامدەكىشىا بەرهو لای خۆم، دەستم بەر ئاگرى لەشى دەكەوت، لەپر پارچە گوشته پەپبووه‌كەي بە پووخسارم دەكەوت، دەيختە دەممەوه .. بەهەردۇو دەستى سەرمى دەگرت و هانكە هانكى پى دەكىد، ئەوه ئەوه ساتە بۇو ئىدى ئەو زمانى دەگۆرۈا دەيوقوت «بەدلتە؟».

من بوارى وەلامدانەوەم نەبۇو، بەنيڭاي چاو لىي
پادەمام، دەيوقوت «ئىدى هەموو بۆزىك دەبىت
وام بۇ بىكەيت» لەناو دەمم پارچە گوشته‌كەي
ئەو قەبارەي گەورەتر دەبۇو، هەر ھىنەدەي مابۇو

به دهستییه وه بپشیمehو، شل و خاو دهبووم، پاں
دهکه وتم، هردوو رانه کانمی به رز دهکرده وه، ئه و
پارچه گوشته‌ی لهناو گیانم نزیک دهکرده وه،
دهمoot «وامه‌که خو جاری نهبوومتە ژنت»؟
که‌چی به‌هه‌لچوونیکی سه‌یره‌وه دهیووت تو
قه‌چه‌ی خومی، ده‌مoot من قه‌چه نیم ده‌بمه
ژنت، دهیووت قه‌چه‌که‌ی خوم تیسته کونت
ئه‌که‌م، ده‌شزانم زورت پیخوش، قسه‌که‌ی ته‌واو
نه‌ده‌کرد، ئازاریک به‌گیانم ده‌هات، به‌وپه‌پی توندی
و خیراییه‌وه له مندا هاتوچوی ده‌کرد، تا هه‌ستم
به گه‌رماییه‌ک له رانه‌کانم کرد، مه‌حمود قادری
شاعیر له ئه‌سته‌نبول کونی کردم.

ئه‌و شه‌وه تا به‌یانی نه‌یهیشت بخه‌وم، شتیک نه‌ما
ناوی دنیای شاعیری بیت، ئاره‌زرویه‌کی شه‌هوانی
هه‌بوو هر جاریک لیم نزیک ده‌بووه‌وه زمانی
ناشیرینتر ده‌بوو، سه‌یربیوو ئه‌وه ئه‌و شاعیره بوو
دهیووت بى خوش‌هه‌ویستی تو ده‌مرم، که‌چی لیره
پیی وتم «ژن پیویستی به پیاویک نییه تیی
بگات، ژن پیاویکی ده‌ویت کیریکی زلی هه‌بیت،

ههموو شهويك گان بکات» ئىدى هەرچەندە لىم
نزيك دەبۇوهۇ، ھەستم دەكىرد بە زۆر لاقەم
دەكەت، دەيىردم بۆ پىاسە و گەپان، چۈوين بۆ
سېنەمايش، بەلام چىئىم لە ھىچ نەدەبىنى، تاكە
شتىك ئەوهبوو دەبۇو پازى بىتە مىردىم،
مىردىك تەنبا وەك ژىنلىكى جوان دەمبىنەت و
خۆى دەيىگوت «زۆر خۆشىت» سى پۇڭ بەسەر
سەفەرەكەمان تىپەپرى، دوا شەو لە پىستۇراتىك
پىيى وتم «سبەى سەعات دە لە فۇركەخانە دەبىن
دەگەپىنىەوە».

دەرفەتم بۆ ھىنار گوتىم يانى پىكەوە دەچىنەوە
مالى ئىمە؟ مالى ئىوهى چى ھەر كەسىك بۆ
مالى خۆى، پاستىيەكەمى من وام پى باشە ناوه
ناوه ئاوا سەفەر بىكەين، با جارى يەك دوو سال
پىوهندىيەكەمان بەم شىوه يە بىت، بىدەنگ بۇوم
ھىچم نەگوت، جا با شتىكىشىم بۇوتايە، پىاو
ھەزار تەلەكە و فىللىان ھەيە كاتىك واز لە كچىك
دىنن، وتم بەلام تۆ خۆت بەلىنت دا كە بىتىه
خوازبىننیم؟ بە گۈزىيەوە قىسى دەكىرد و ھەرگىز

شاعیره عاشقه‌که نهبوو، گوتى «خۆ نالىم
نايەمه خواربىئىت، بەلام من شاعيرم پىويستم بە
پىوهندىيە .. دەبىت ھەست بە عاشقىوون بىكەم، ت
ابپىارى هاوسەرگىرى بىدەم»

بەپىچەوانەى چاوهپوانى ئە و تەم ئە و زۆر پاستە
بە تايىھەت بۇ شاعيرىكى وەك تو، خوشحال بۇو،
گوتى «نەمدەزانى ژىنلىكى ئاوا زۇو تىمەدەگەيت»
بە پىكەنېنېكى گالىڭجاپانەوە و تەم مەممود ژنان
پىويستيان بە تىيگەيشتن نىيە، پىويستيان بە
پارچە گوشتەكەى ناو زنجىرى پانتولى پياوه.

ئىدى دەيزانى كە بىيارى كۆتايى دەدەم، بەلام پىي
وانەبوو كچىك بىرىتە ژن، چۈن دەستبەردارى ئە و
پياوه دەبىت، دەستبەرداربۇون بۇ من باشتىر بۇو
لەوهى هەموو ژيان پياويك بە قەھچە بمبىنېت.

شەو نەمهىشت دەستم لى بىدات، بۇوم بە
مرۆقىيەك .. بىيارىم دا گەر بە زۆريش پەلامارم بىدات
لە ئوتىلەكە حەيای بەرم، خەوت و ھىچى نەووت،
منىش لەسەر قەنەفەى ژۇورەكە خەوتىم، بەيانى

ههريه‌كه له شوييني خۆى خەبەرى بۇوهوه، خۆمان حازر كرد بۇ فرۆكهخانه، لهۋى دووكوب قاوه و هەندىك شيرينى هيئنا خواردمان، كه له فرۆكه دابەزىن و گەيشتىنه‌وه دەيوىست بېيەك تەكسى بىرپۇين، كاتىك پىيم وت «مامۆستا مەحمود سوپاس خۆم مالەوه دەزانم، زمارەكەشم بىسپەوه.. هەمۇو ژيانىت تەلەفۇنم بۇ نەكەيت» ئاوا نووسەرىكىتىر لەمندا مىد، دلّم بۇوهتە گۆرسەستانى نووسەران.

ئەستەنبول مەنفاي شىعى حاجى قادر، ئەو مەنفايە بۇ مەحمود قادرى وېرانكىرىنى خەونى كچىكە، تەنيا مەيلى دەروونىكى نەخۆشە، قاوهىكى تالى يەكم دىدارى كافىكە بۇوه كۆتايى دنیايەكى تارىك.

دنىايەكى تارىك من و كچه‌ی خوینه‌ر پادەكىشىت، بۇ مەرگى نووسەرىكى تر، مەرگىك بۇ من نەمرىيە بە ژنە نووسەرە ونبۇوهكە.

لۆژیکى ناسى
حەرامى ژيان

ههندىكجار كه پىكه‌وتى مروقىك دەكەيت،
نەخۆشىيەكانى هىننەد لىنى پىس نەكردووه،
ناچارىت لە خۆت بېرسىت: باشە خۆ ئەوهش
پياوه؟ پاستىيەكەى من لەوه تىنەگەيشتم ناسرى
بۆچى لە هيچ پياويك ناچىت؟

عەزىز ناسرى شانۇكار دواى ئەوهى سى مانگ
شانۇنامەي «ھەتىيۇوهكانى سەرشەقام»نى
نمایش كرد، ئەو بۆزگارە بۇو من وازم لە كارى
پۆزىنامەوانى هىنابۇو، بە يەكجاريش پىوهندىم بە
خانمى شارەوانى كۆتايى هات، ئەويشىم لە خۆمدا
كوشتبۇو، دايىكم دەيزانى بىتاقەتم دەيىوت «كچم
خۆت ماندوو مەكە خانەنشىنېيەكەى باوكت كريى
خانوھكەى كۆلانى ئەودىيو بەشى زيانمان دەكات،
خوا نەيرىت دوو زەعيفەي وەكى من و تۆ چىمان

«هەيە»

زۆرتىن كات لە مالّەوە بۇوم، چىتىر بىرم لەو
مرۆڤانە نەدەكردەوە كە لە خۆمدا ناشتىبۇومن، دوو
جارىش خوازبىيىنم هات، بىٽ ھىچ بىركردىنەوەيەك
پەتم كردىنەوە، چونكە بىٽ ئەوەي كەس بىزانىت
من كىچ نەبووم.. كرابووم بە ڏن، كتىپ تاكە ھاپرى
و دۆستم بۇو، كاتىك بچۈومابە بۆ پىشانگايەكى
شىيەكارى يَا كۆنسىرېتىك، وەك مردوویەك رەفتارم
لەگەل ئەو پىاوانە دەكىرد كە سالانى پىشىو
بەھۆى كارەكەمەوە ئاشنايەتىم پىيانەوە ھەبوو،
عەزىز ناسرى شانقۇكار دواي نمايشەكەي تاكە
پياوىك بۇو سەرنجى راکتىشام، ئەويش بەھۆى
شانقۇنامەكەي بۇو، زۇو بۇونىنە ھاپرى و ھەرگىز
وەك ئەوانىتىر نەبوو، باسى ھەموو شىتىكى دەكىرد،
كەچى ھىچ مەبەستىكى نەبوو، وەك جەستە منى
نەدەبىنى، بەلكو وەك بۇون سەيرى دەكىردم،
پاساوىشى گەرانەوە بۇو بۆ كتىپە فەلسەفىيەكان،
كە خۆى باسى لەو دەكىرد، لەو پىگەيەوە
شانقۇنامەكانىشى دەننۇسىت.

تا ئەو رۆژه‌ی ئەو ولاتىشى بە جىئەيىشت، پياوىك
بۇو ھەرگىز وەك ئەوانىتەر نەبۇو، ھىچ كاتىكىش
ھەستى خۆشەويسىتى پى نەبەخشىم، بەلام وەك
نزيكتىرين ھاۋپىسى سەيرى دەكرىم، ھەميشە
سەركۆنەي ئەو پياوانەي دەكرد، دەيىوت «چۆن
دەكريت بە كەسيك بلىيى دەممەۋى بىيىت ھاۋپىم،
كەچى دواتر داوايى جەستەي بىكەيت، چۆن دەبىت
سېكىس لەگەل ھاۋپىسى خۆت بىكەي» ناسرى
پياوىكى جياواز بۇو، ھاۋپىيەك بۇو بۆشايى لە
مندا دروست كرد، ماناي پاكىزەيى بۇ زيانم
گەپاندەوه.

ھەر ئەويش بۇو بويىرى فىئر كىرم، فيئرى كىرم
بويىرى خۆ بۈوتۈرنەو نىيە، بويىرى نووسىنى
ھەرامەكانى خۆتە، مەگەر ئەو كىتبە بەپىي
لۆزىكى ناسرى نەنووسىرابىت؟

ئەو بىرسىيارەيە ئىسىتە ئاراستە خۆمانى
دەكەين، نە نووسەرەي بۆمانەكە دىارە، نە
كەس دەزانىت عەزىزى ناسرى كەوتە كۆيى ئەو
دنيايه‌وه، ئەوهى لە دەمى ھاۋپىكانى بىسترا، ھەر

هیندەبوو کە گوتبووی «رۆزیک» کە لىرە چوومە دەرەوە، دەمەویت وەک مۇقىيکى ئاسايى بېزم، نەك نووسەر و هونەرمەند» داخ્خەر ئەو لۆزىكە نەبۇو رۇمانووسەكەي ئىستە ئەو دىكۈمىنتارىيە لەبارەوە ئەنجام دەدەين، دەيىيىست ژيانىكى پۇمانىكى ھەبىت، كە پىيى نەگەيشت لەپىي خويىندەوهى كتىبەوە تەنياىي خۆى ھەلبىزارد.

كچەي خويىنەر پاللەوانى سەرەكى ئەو فيلمەي من كە سەرەتا لە كتىبىخانە گشتى يەكتريمان ناسى، بەشىوه يەك لە بەرددەم كامىرلا دەيالۆگەكانى دەردەبپى، وەك ئەوهى لە ژياندا بىت، جاريڭيان لە قىرك شۇپىكى دۆكۈمىنتارى كە خانمىكى ئەلمانى بەناوى «رۇوت» وانەي پى دەوتىنەوه، باسى لەو حالاتە گىنگەي ناو دىكۈمىنت دەكرد، ئىستە لەوكاتەدا بىرى ئەو وانەيەم دىتەوه، كە لەبارەي پىوهندى نىوان دۆكۈمىنت و دەروونشىكارى بۇو، بۆيە ئەوه وادەكەت تىشك بخەينە سەر لايەنىكى دەروونى ناسرى، ئىستە ئەو پرسىيارە ئاراستە كچەي خويىنەر دەكەم و لىيى دەپرسم:

ئاخۇ شانقىنامەسى ھەتىيەكىنى سەرشەقام كە
لەبارەدى دىارىدەي ھەتىوبىزى بۇو پىوهندى بەو
حالەتەوھ نىيە كە كچەي پۆماننۇوس باس لە
ناسرى دەكەت وەك پياوىك كە مەيلى سىكىسى
بۆي نىيە؟

ئەو تاۋىيک لە پىش كامىرلا و بەدەم بىستىنى
پرسىيارەكەي منھوھ ھەلۋەستەيەك دەكەت، تا
دەگاتە وەلامىكى گونجاو.

ئەگەر بىگەپىينەو بۇ پىوهندى بىيۆگرافى نووسەر
و تىكىست، دەشىت ئەو پرسىيارەتى تو رەوايەتى
خۆى ھەبىتت بۇ سىكىس نەكىردىن و بىرنەكىردىنەو
لە ژنهى پۆماننۇوس، چونكە ھەموو ئەوانەي وەك
مارسىل بىرۋىت و ژان ژىنېي و نووسەرانى تىريش كە
باسيان لە ئەدەبى ھۆمۆسىكىسوال كىردووه، خۆيان
لە بىنەرتدا ھۆمۆسىكىسوال بۇون، گەر وابىت
ناسرى شانقىنامەسى «ھەتىيەكىنى سەرشەقامى»
لەبارەى ژيانى خۆى نووسىيۇوھتەوھ، بەلام ئەو
گىريمانەيە داماننا وايە، ئاخۇ لە پوانگەي ژان پۇل
سارتەر پىوهندىيەك لە نىيوان ژان ژىنېي وعەزىزى

ناسری نادۆزینەوە؟ سارتەر لە کتىبىكدا ثىنىيە
بە قەدیس ناو دەبات. ناسری ھەمان حالەتى
تىدایە، كاتىك پىرۆزى ھاۋپىيەتى دوور دەكاتەوە
لە پىوهندى سىكسى، بۆيە ناسری وەك موغى
زەردەشتى دەيىينىن.

عىشقىڭ
دەممۇزىت

هه موو کچیک خهون به ئه وینى نوسه‌ریکى وەك
 سەلاح ياسىن دەبىنيت كە عەشق لە پەنجەكانىدا
 لەدایك دەبى، ئەو پەنجانەي كارەكتەرى
 پۆمانەكانى پى دەھاتنە دنيا، ئەو پەنجانە كەوتنە
 ناو قەفسى دەستى من، خۆم بە لامەوە مەبەست
 بۇو پەنجەكانى مەستىن لەناو عەترى قىزم،
 نەمدەويىست لەبارەي هىچ شتىكەوە هىچ بىزانم،
 دووهەم ديدار ھەر لە ئۆفيىسەكەي يەكمان بىنى،
 بەلام ھەينى بۇو نە سكىتىر و نە هىچ كەسىك
 لەۋى نەبوون، لەبەر دەرگا چاوهپى دەكردم كە
 چۈوينە ژۇورەوە .. دەرگاكەي كلىل كرد، دوو بەرداخ
 شەريەتى دانا و بەتەنېشتمەوە دەستەكانىمى گرت،
 يارىي بە پەنجەكانىم دەكرد، سەرم خستە سەر
 سىنگى، دەستى خستە ناو قىزم، پەنجەي بەر

پوومەتم دەکەوت، ھىننە عاشقانە وتى «ئەتوانم
ماچت بکەم»

جا چۆن ناتوانىت ئەو خۆشەويسىتمە، ئەو
نهوانى ئەى كى دەتوانى ماچم بىكەت، سەلەح
لە عىشقا پرسىيار نىيە، شتەكان بە سروشتى
خويان پۇو دەدەن، ھەردووكمان چاومان داخست
و كەوتىنە لىيۆمىزىنى يەكترى، لە دنیايەك بۇوين
ئىدى خەيال بالمانى لى پۇواندبۇو، كە بەئاكا
ھاتمەوە ماوهىيەكى زۆر بۇو لە باوهشى ئەو خەوم
لىكەوتبۇو، ماوهى سى مانگ ھەموو پۇزانى ھەينى
يەكتريمان دەبىنى .

سېيىھەم ھەفتە دەستى كرد بە خويىندەوەى
پەشىووسى پۇمانىيەك كە چۆن نووسەرىك دەكەويتە
ئەوينى كچىكى پۇزانامەنووس، ھەموو كاتىيەك خەون
بەوهە دەبىنېت كە بىت پۇزىيەك خەيالەكانى بۇ
جەستەى بىنە پاستى، ئەو خەريكى خويىندەوە
بۇو، منىش بلوزەكەم بەرز كردهوە و دامكەند،
بە ستىيانىكى پەشھەوە بە دىاريەوە بۇوم، عاشقانە
لىيم رادەما، دەستىيەكى بە كاغەزەكان و دەستەكەى

تریشی به سه‌ر پانه‌کانمهوه بون، چونکه ئه و پۆزه
 ته‌نوره‌یه کی کورتم له‌بر کردبوو، ئه و جادوویازیک
 بون، پیک له پۆمانه‌که باسی ته‌نوره‌یه کی کورتى
 ده‌کرد، کاتیک پەنجه‌کانی ده‌کهونه سه‌ر پانم،
 ده‌بیت چۆن ئه و پۆزه بیت کەمەرم بگریت،
 هەلسامهوه و زنجیری ته‌نوره‌کەم کرده‌وه، بۆی
 وەستام کاغه‌زه‌کانی به ژووره‌کەدا پەرشوبلاو
 کرده‌وه، له‌سەر کۆشى خۆی دای نیشاند، لا ملمنی
 ماچ ده‌کرد، ستیانه‌کەمی شل کرده‌وه، ده‌سته‌کانی
 وەک ده‌ستی باخه‌وانیک کرانه‌وه، هەردوو لیمۆی
 سینه‌م کەوتنه ناو ده‌سته‌کانی، به‌شیوه‌یه ک
 یاریی بە گۆی مەمک ده‌کرد خەریک بون شیتەم
 بکات، ده‌ستم بۆ زنجیری پانتولەکەی ده‌برد،
 بە پەله پانتولەکەی خۆی داده‌کەند، دوگمەی
 کراسه‌کانیم ده‌کرده‌وه، دوو جەستەی رووت بون،
 پەشنووسی پۆمانه نوییه‌کەی له و ناوه کەوتبوو،
 ته‌واوی جەستەم وەک ئه‌وهی پەرسنگا بیت، ئاوا
 ماقچی ده‌کرد و دەپەرسن، هەلساییه و سەرپی،
 ھیشتا من پالکەوتبووم.. ده‌ستمی گرت تا بتوانم
 دابنیشەم، له بەردەم ئاگرى جەستەی رايگرتم، بى

ئەوهى داواى هىچ بکات خستىم دەممەوه، لەسەر سك پالىخىستم، كارى خۆى لەگەل كىرمى، ناوه ناوهش دەيىووت «مەترسە كونت ناكەم».

سى مانگى تەواو ھەموو رۆزانى پشۇرى ھەفتە..
سەلاح ياسىنى پۆماننۇوس سوارم دەبۇو، تا ئىوارەيەكىان كاتىك پىيمى ئەمىزى، ئەو پۆزە ھەرچى ئاوى هاتھو خستىيە دەممەوه، كە تەواو بۇو خۆمان گۈرى، دانىشتىن پىيم وت «ناكىرىت ھەرووا بەدزى پىكەوه بىن، بۇ نامكەيە ژنى خۆت» ھىننەدە سەير پىكەنى، وەك ئەوهى گىلايەتىيەك نواندېتتى «ژن.. تۆ بېيىتە ژنى من؟ نا شتى وا نايىت.. تۆ تەنيا دۆستى» يانى چى دۆستت؟ مەگەر تۆ خۆشت ناوىم؟ ئىتر بۇ نامەينى؟

كەچى نكولىيكردى لە ژيانى ھاوسەرى بەشىوهىيەك بۇو، وەك ئەوهى من تەنيا قەھچەيەك بىم بۇ ئەو، بۇيە ھەولىمدا تورپەيىم كۆنتىپۇل بىم، كاتىك پىيم وت مەگەر تۆ بەو شىوه يە منت خۆشەويت؟ بۇ ئەوهەت نەبۇو بىكەيتە ھاوسەرت؟ كەچى ماوهىيەك بىدەنگ بۇو، تا كۆتايى بە بىدەنگى ھىننا «ئەوه

عهشقه له مال ده مریت، عهشق ده بیت ئازاد بیت
بۆ شەقام و باخ و سینکس کراوه، هیچ کاتیک نه
بیرم له ژنهینان کردوده ته‌وه، نه توشمند وەک ژنى
خۆم سهیر کردوده».»

لەو پۆزگاره شانزگەرى «مالى بۇوكە شۇوشە»ي
ئەپسىن خويىندبۇوهوه، چۆن نورا مالەكە جىدىلىت
و بەتوندى دەرگاكە دادەخات، ھەلسامەوه دوو تەم
كرده چاوى سەلاح ياسىن و ژوورەكەم جىھىشت،
وەك نورا بەتوندى دەرگاكەم داخست و ئىدى
ھەرگىز نەھاتمهوه ئەو ژوورە، ژمارەى تەفونەكەم
گۆرى و شىعرەكانى مەحمود قادرى بۇوبۇونە زامى
برىنه كانم.

«ئەو ئەو عىشقا بۇو كە بۇوه هوى ناسىنى
برىن، مروف كە بىرىنى ناسى ئىدى دەچىتە
قوولايى ئازار» کچه‌ی خوینه‌ر ئاوا شىكارى
بۆ پىوهندى دلدارى نۇوسەرى كېتىپەكەمان و
پۇماننۇوسە ناسراوهە دەكىردى، كاتىك كامىراكەم
دەكۈزاندەوه، تاكە پۆزىكىمان لە بەرددەم مابۇو بۆ
ۋىنەگىتنى دىمەنى كۆتاىى فىلمەكە، ئەوهىشيان

سبهی ههینییه و کار ناکهین، پۆژى شەممە
سەرلەنوئى دەست دەكەينەوە بە وىنەگرتۇن كە دوا
پۆژى کارکردنمان دەبىت.

بىرۇڭنۇسىڭىم
كۈنىشت

نامه‌ویت له کۆتاپی ئەو کتىبەدا نەيتىيەكتان لى
بشارمه‌وه، نەيتى چىرۇكى مەرگى چىرۇكنووسىك،
تا ئىستە كەس نازاتىت، چۆن مەولوود ئەحمدەدى
چىرۇكنووس مرد، ئەو پىاوه‌ى شوفىرى تاكسييەك
دەچىتە مالەكەي و بە مردوویى دەيياتە
نەخۆشخانه.

من بوم ئەوم كوشىت، ئەحمدەدى زيان و
نووسىينى وەك يەك بۇو، مەرۆف دەبىت وەك
ئەو بىت، درق نەكات، گرنگ نېيە رەفتارەكانىت
بەدل بىت، گرنگ خۆى بىت، ئەو نووسەرىك
بۇو خۆى بۇو.. تا ئىستە كەس ناپرسىت بۇ
ناوبانگى ئەو بۇوهتە پىزىك، تەنانەت كە مردىش
سەھرۇك كۆمار و سەرۇكى ئەنجوومەنلى تەشريعى
هاوخەمى خۆيان بۇ مەرگى ئەو دەربىرى، كە

ولات يەكىك لە مەزىتلىرىن نۇوسمەرانى لەدەست داوه، ئەو نۇوسمەرىكى مەزن بۇو، بەلام بەپىي ئەخلاقى كۆمەلایەتى، ئەو بەدرەوشىتلىرىن مەرۋەت بۇو، چىرۇكى ئەو پېر بۇو لە پىيەندى سىكىسى و مەيلى دېنىدەي پىاوانە بۇ سىكىس.

بەدرىزىايى ئەو كىتىبە ويىستومە چىرۇكى ئەو بشارمەوه، بەلام ئىيىستە كە گەيشتومەتە كۆتايىيەكانى ئەو كىتىبە، دەمەويىت ئەو نەيتىيەيش بىرکىيىنم، لە نىيوان ياسىن و قادرى دەبىت بىزانن ئەحمدەدى لە زيانى من ھەيە، كاتىك چىرۇكەكانىم دەخوينىدەوه، ھەستم دەكىرد پىاوا ئەوهىيە ئىدى بۇ سەلاح ياسىن لە رۇماندا خۆى لىكىردووم بەو پەروانەيە، ئەوه ئەحمدەدى نەبۇو دواي من كەوت، نا ئەوه خۆم بۈوم بەدواي كەوتىم، ھەستم دەكىرد پاستگۈيى ئەو دەشىت بىيىتە پىاواي خەونەكانىم، لىتاناى ناشارمەوه، دواي دووجار قىسەكىرىن لە بارەگاي نۇوسمەران، رۆژىك گوتى «باخىكىم ھەيە لە دەرهەوهى شار، گەر پىتىخۇش بىت ئىوارەيەك لەۋى باسى چىرۇك و نەيتىي نۇوسىن دەكەين».

ئەو رۆزه‌ی چووينه باخه‌کەی، لهناو درەختەكان
بى هىچ قسە كردنىك كاتىك دەستى بەناو
گەلای پرتەقالەكان دەگىرپا دەييوقت «پرتەقالە
پاستەقىنه كان لە سىنەي تۆن» ئەوهى دەوت و
ھېشىتا پەنجەكانى بۇنى گەلاكانى لى دەھات كە
دوگمەي كراسە سېپىھەمى دەكردەوە، دەستى
بەناو مەمكەكانىم دەگىرپا، بەدەستەكانى شانەكانى
دادەگرت.. تا بکەومە سەرجۇك، خۆشى زنجىرى
پانتولەكەي دەكردەوە، تىناناگەم پياو بۇ ھېننە
ھەزيان لە مژىنە.

كە خاو دەبووهوه لەزىز سېيېرى درەختەكان
دادەنىشىن، باسى لەو دەكىرد ئەدەب دەبىت
ۋېنەي پاستەقىنهى زيان بىت، پىك وەك ساتىك
پىش ئىستە بىت كە خواستى من بۇ لە تۆدا.

ئەو بويىيەي لە نووسىينى ئەودا باسى دەكرا..
پاستىيەكەي لە زيانىشدا ئاوا بىسنوور بۇو، ئاخىر
ئەو دواي سېكىس شتى واي دەكىرد» تىدەگەيشتى
نووسەران جگە لە كۆمەلە نەخۆشىك بىرازىت
شتىكىت نىن، كەپەتىكىيان لهناو چىمەنلى باخه‌كە

پالکه و تبورو، گوتى پووخسارم وەك ئاو دەست
ببىنە، مىزى پىا بىكە، من پىيىدەكەنىم، پىيىكەنىنەم
ئازارى دەدا.

زانىم ئازارى بۇ ئە ساتە وەختە يە ئە و پۇزە بۇو
تەنورە يەكى سوورم لە بەر بۇو، دەرپى كورتە كەم
فرېيدا وەك ئە وەدى داۋى كرد سەتم لە پووخسارى
نزيك كردى وە، مىزم بە پووخساريدا دەكىد،
كاتىك ويستم هەلسەم، بە دەستە كانى كەمەرمى
گىرت و كەوتە مژىنى قۇوزم و گازى لى دەگرت،
زمانى بەشىّوه يەك خستبۇوه ناوى وەك ئە وەدى
كىرى نەبىت بە زمان بىڭى، كەچى داۋى دەكىد
منىش دەست بۇ كىرى بەرم و دەستپەرى بۇ
بەم، زمانى لە قۇوزم بۇو، دەستى منىش
بەكىرىيە وە بۇو، بەشىّوه يەك خستبۇومە سەر
دەمى، هەر ئە وەتا دەيتوانى بجۇولىيە وە، كە
خۆى لە سەرى بادەدا، بە دەستىشىم كىرىم دەگوشى
و يارىيەم پى دەكىد، كە رەحەت دەبۇو تۆۋە كەى
دەر دەچۈو، ھەستم دەكىد چىتىر ھەناسەش نادات،
قۇوزم لە سەر دەمى ھەلگرت، تىڭە يىشىم لە گەل

پەھەتبۇونى گيانيشى دەرچۇو.

ئاوا مەولۇود ئەحمەدى چىرۇكىنوسىم كۈشت،
 خۆم كۆ كىردىدەن بەر دەرگا دوو تەكسىم
 راڭرت، بە يەكىيىانم وت پىاۋىيک لە ژۇورەدە يە¹
 يارمەتى بىدە تەكسى پىيىستە، خۆشم بە تەكسى
 دووهەم گەپامەدە مالەدە.

ئەمپۇ من و كچەي خوينەر بە دوو گرتە كۆتاىى
 بە فيلمە دۆكىيۆمېننارىيەكەمان دىنinin، گرتەي
 يەكەم لەسەر چىرۇكى كۈشتەنەكەيە، كچەي
 خوينەر بە دەنگىيکى گىراوەدە دەلىت «دەبۇو
 ئەحمەدى بىرىت، ئەو گەيشتە دوا چىڭى باالا لە
 نووسىن و لە ژيان، پىيىستى بە شتىكىتىنەما،
 ئەوهى ويىستى نووسى، ئەوهى مەيلىشى لى بۇو
 پىيى گەيشت، ئىدى ژيان بۆ ئەو تەهاو بوبۇو»

من چەندە سەرسام بۇوم بەم بۆچۈونە كە زۆر گرنگ
 بۇو بۆ فيلمەكەم، ھىىنداش كەوتبۇومە ئەويىنى
 ژنە نووسەرەكەدە، چونكە لاي من پاكىزەتىن ژن
 بۇو، لەپىناو جوانى وعەشقىدا شەپىكى دەكىد، لە

کوتاییه کان نه ده ترسا، کچهی خوینه ر که ئەوهی
بیست، هیندە سەیر دەستى کرد بە گریان،
ھەردوو دەستى بە چاوه کانى خۆیە و گرتبوو،
کە دەستە کانیم لا برد و فرمیسکە کانیم سپى گوتى
«دەزانى من نووسەرى كتىبە كەم؟»

لە گریانە كەيە و ھەستم پىيى کرد ئە و بىت، ئىدى
ئە و خۆى لەو جلوې رگانەدا شاردبۇوە، تەنانەت
كتىبە كەي خۆى لە كتىبخانە گشتى وەرددەگریت،
تا بىزىت كاردانە وە خوینەر و فەرمانبەرانى
كتىبخانە چى دەبىت، ئەوه ئە و پۇزە بۇو كە
پلانى فيلمە كەي بە من گۆپى، ئىستە لە برى
دوا گرتەي فيلمە كە من پىيى دەلىم «من عاشقى
تۆم، دەمە وىت ئە و فيلمە تەنیا وەك حەقىقەتى
پیاو بىت، دەمە وىت بىتە هاوسەرم.. تا كچىكمان
ھەبىت بەناوى باران» باوهش لە يەك دەدەين و
بە پۇھىكى عاشقانە دوا ديمەن تەواو دەكەين،
كاتىك وەك ديمەنە کانى پىشۇو ئە و رووخسارى
دەرناجىت، كتىبە كەي بە دەستە وە يە دەلىت: من
نووسەرى كتىبى ژن و سىكس.. نە خۆپىشاندان

له دزم بکەن نە بەدوان بگەرێن، من لهناوتاندام
له پىزى خۆپىشاندانەكان، دەيان قوربانى وەك
من هەن، لىمانگەرێن زيانى خۆمان بئىن، ئىوهش
زيانى خۆتان بئىن و زيانى كەسىر بە ناوى
ئەدەب وەونەرهەوە تارىك مەكەن.

٣٦٢٠١٨

ئىرقلا - ئىتاليا

